

Gazeta

ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XVI nr. 764

vineri 7 august 1964

12 pagini 25 bani

ANUL
XX

Numeroși elevi din raionul 23 August își petrec zilele vacanței în imediata apropiere a Bucureștiului, în noua și frumoasa tabără care a fost construită anul acesta în pădurea Pustnicul. Aici, profesorii și instructorii de pionieri organizează interesante acțiuni închinată zilei de 23 August.

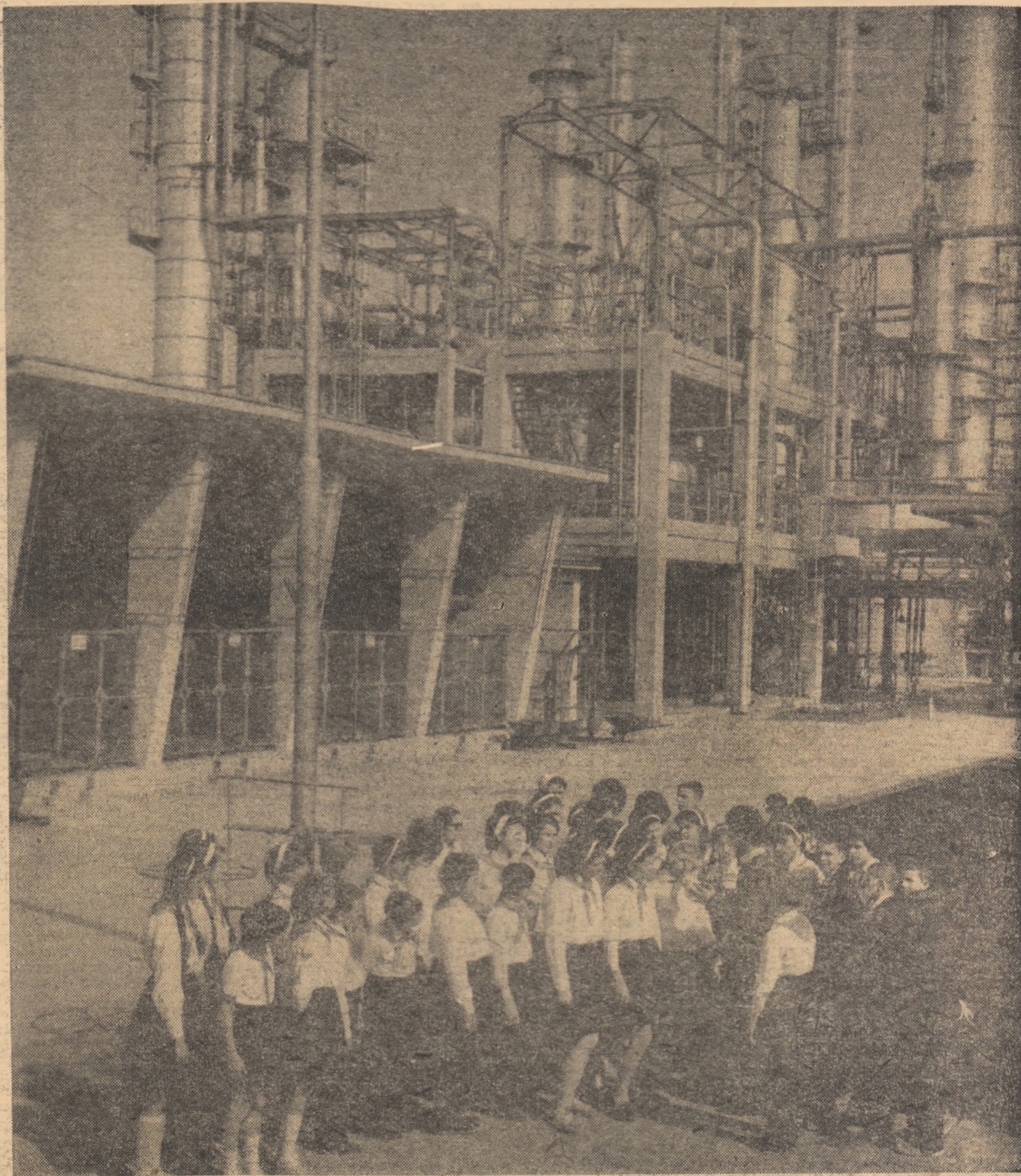
Chiar pe locul unde este situată tabăra și în împrejurimi s-au purtat, în august 1914, o parte din luptele care au dus la eliberarea patriei noastre. Copiii aflați în tabără reconstituie acum cu emoție imaginea acestor lupte. Cu deosebită însuflețire se pregătesc elevii și pentru focul de tabără închinat zilei de 23 August — manifestare festivă pe care toți o doresc cât mai reușită. La spectacolul organizat cu acest prilej își vor da concursul cei mai talentați „artiști” din rindurile elevilor și pionierilor. Tot în cadrul acțiunilor sărbătorești vor avea loc concursuri de cintece și poezii închinată patriei și partidului.

Cine vede astăzi pentru prima dată cartierul Grigorescu din Cluj, cu școala, copiii și viața lui clădită nu-și poate imagina că acesta a fost cindva altfel. Șoseaua asfaltată care însoțește valea Someșului pînă la parcul „V. Babeș”, noul lac pentru canotaj, blocurile turn, spațiul verde aranjat cu mult simț artistic dau astăzi cartierului un aer modern.

În urmă cu trei ani s-a dat aci în folosință un local nou de școală, avînd 16 săli de clasă, laboratoare. Pe măsura condițiilor create, rezultatele la învățătură ale copiilor din cartier s-au îmbunătățit în fiecare an. Tot mai mulți elevi învață bine și foarte bine, ocupă locuri fruntașe la diferite concursuri și olimpiade. Părinții sînt nelipsiți de la toate acțiunile organizate de școală: la munca voluntară pentru amenajarea terenului sportiv sau pentru întreținerea localului și a parcului școlii, la organizarea excursiilor, la pregătirea serbărilor etc.

În anul acesta s-au luat măsuri de construire a unui nou local de școală pentru copiii din cartierul Grigorescu. El va fi dat în folosință în cinstea celei de a XX-a aniversări a eliberării patriei noastre. În anul școlar care va începe, cei 1400 de elevi romini și maghiari din cartier, vor avea la dispoziție două noi localuri de școală, moderne, pe măsura cerințelor actuale ale învățămîntului nostru.

Elevii și cadrele didactice, care își desfășoară astfel activitatea în condiții optime, sînt conștienți că școala, cartierul viața nouă pe care o trăiesc sînt rezultate ale activității creatoare desfășurată de poporul nostru, sub înțeleapta conducere a partidului, în anii luminoși de după eliberare. Ei sînt hotărîți să răspundă acestor condiții minunate care le-au fost puse la dispoziție intensificîndu-și eforturile pentru a ridica la un nivel cît mai înalt întregul proces instructiv-educativ.

Vizitele în întreprinderi — un important mijloc instructiv-educativ

În cinstea celei de a XX-a aniversări a eliberării patriei noastre s-a deschis la Casa raională de cultură din orașul Botoșani expoziția de artă plastică a prof. D. Hlihor din București.

Cele mai multe din tablourile expuse au ca tematică munca eroică desfășurată pe șantierele hidrocentralei de la Bicaz; în prim plan este omul zilelor noastre, constructor al socialismului. O serie de tablouri înfățișează frumusețea blocurilor ridicate în ultimii ani pe meleagurile patriei, a noilor școli, a litoralului etc., iar altele prezintă viața nouă din Delta Dunării, ca și noile realizări din orașul Botoșani — „Școala generală de 8 ani nr. 6”, Teatrul de stat „Mihail Eminescu”, Cabana „Rediu”, fabrica de zahăr „Siretul” de la Buce-

cea, casa în care s-a născut luceafărul poeziei românești, Mihail Eminescu, casa din Humulești a lui Ion Creangă. Sînt expuse de asemenea peisajele „Oltul la Căciulata”, „Aleea spre casa lui George Enescu”, „Lacul Tei”, „Debarcaderul Floreasca”, „Stîna la Brădet” etc.

Expoziția se bucură de un deosebit succes, fiind vizitată cu interes de către numeroși locuitori din Botoșani, precum și de grupuri de elevi însoțiți de profesorii lor.

Alături de munca pe care o depun zi de zi în școală, cu copiii țăranilor din sat, învățătorii și profesorii de la Școala generală de 8 ani din comuna Cătrunești, raionul Urziceni, desfășoară și o intensă activitate

culturală. Numeroși colectivități au fost atrași în diferite colective artistice organizate de către profesori. Unii dintre ei fac parte din echipa de teatru, alții au fost cuprinși în echipa de dansuri și cei mai mulți în corul care, clasîndu-se al doilea pe raion la faza raională a concursului echipelor artistice de amatori, constituie mîndria artistică a comunei.

În momentul de față toate aceste echipe artistice se pregătesc în vederea serbării ce va avea loc în cinstea aniversării a 20 de ani de la eliberarea patriei. Descori, seara, profesorii ca Gheorghe Enache, Mihail Codrescu sau Vasile Popescu pot fi văzuți printre artiștii amatori ai comunei, repetînd împreună cu ei cîntecetele sau dansurile care vor figura în programul serbării.

EXPOZIȚIILE școlilor profesionale și tehnice

Larg cuprinzătoare, mai bogate ca niciodată, expozițiile realizatorilor din școlile profesionale și tehnice care pregătesc cadre pentru diferite sectoare ale economiei noastre socialiste, oferă, într-o perspectivă amplă, imaginea activității entuziaste desfășurate în anul școlar precedent de colectivele acestor școli. Caracterul practic dominant, în strânsă legătură cu tehnica, al muncii de instruire a viitorilor muncitori, tehnicieni și maiștri este pe deplin oglindit în lucrările prezentate în cadrul expozițiilor, care permit o apreciere multilaterală atât a realizărilor din acest an școlar, cât și a nivelului general de dezvoltare a învățământului profesional și tehnic din țara noastră.

Manifestări valoroase, desfășurate sub semnul înfăptuirii celei de a XX-a aniversări a eliberării, aceste expoziții stau chează înaltă pregătire de specialitate pe care au primit-o absolvenții din ultima promoție, care chiar în aceste zile au pășit la activitatea calificată în producție.

În ansamblul lor, lucrările expuse în cadrul diferitelor expoziții — machete în stare de funcțiune, procese tehnologice sau produse finite — arată că elevii școlilor profesionale și tehnice cunosc realizările economiei noastre socialiste, în cadrul căreia activitatea creatoare se îmbină tot mai mult cu utilizarea tehnicii moderne la nivel mondial, dovedesc că pregătirea acestor elevi se realizează la nivelul cerințelor dezvoltării actuale și de perspectivă a industriei și agriculturii noastre.

Prezentăm în această pagină trei dintre cele mai reprezentative expoziții ale școlilor profesionale și tehnice.

Realizările viitorilor constructori de mașini

Macheta unei mașini moderne utilizată în industrie cuprinde sute și mii de piese reduse uneori la scară miniaturală, dar executate cu precizie de sutimi de milimetri și uneori chiar de microni. În expoziția școlilor din sectorul construcțiilor de mașini sînt zeci de asemenea machete selecționate din sutele de lucrări executate la practică de elevi.

Îată, de pildă, un întreg sector al mașinilor pentru prelucrarea metalelor. Strungul-paralel executat de elevii școlii profesionale „Semănătoarea” se învecinează cu „caruselul” realizat de viitorii muncitori de la „Unio” din Satu Mare, cu mașina de găurit purtând marca școlii profesionale „1 Mai” din Ploiești și mașina de rabofat prezentată de grupul școlar „Electroputere” din Craiova. Acționezi butoanele și fiecare din aceste mașini execută toată gama operațiilor, întocmai ca și modelele în mărime naturală pe care le poți întâlni în uzine. Aceleași calități caracterizează și macheta fierăstrăului cu panglică realizat de elevii școlii profesionale de pe lângă Întreprinderea metalurgică din Roman, instalația de pompe triple pentru sondele petroliere executată la școala profesională „1

Mai” din Ploiești sau motorul Diesel miniatural cu performanța de 6000 turații pe minut, executat la școala profesională a uzinelor „Tractorul” din Brașov.

Cîteva exponate polarizează însă în mod special atenția vizitatorilor. La loc de frunte se situează printre ele realizările exprimînd ultimul cuvînt al tehnicii moderne, cum este macheta agregatului de găurit și filetat flansa arborelui cotit instalat de curînd la uzinele „Steagul Roșu”. La fel cu acest agregat, macheta executată de elevii de la școala uzinelor execută simultan, pe baza unor comenzi electronice, șase găuri. Ea este construită din elemente tipizate, care se pot asambla în forme diverse pentru realizarea altor agregate. Redusă la scara 1/5 și cîntărind doar 2,5 tone, macheta execută cu precizie toată gama de operații a mașinii originale.

În aceeași categorie de modele în miniatură ale unor mașini și agregate care reprezintă ultima expresie a tehnicii mondiale se numără și mașina pentru încercarea metalelor în fluaj cu o capacitate de efectuare a probelor pînă la 320 kgf și o temperatură de 800 grade, realizată de elevii

grupului școlar „Unirea” din Caprieni. Lucrări cu totul remarcabile sînt și modelul mașinii de leșut bile, care printr-o mișcare repetitivă permite obținerea unor suprafețe perfect sferice (realizată la școala profesională „1 Mai Ploiești”) sau convertizorul pentru sudură electrică automatică de tipul cel mai modern (răspus de elevii școlii profesionale a Uzinei de mașini electrice din București).

Mulț interes prezintă și numeroasele lucrări de diplomă aflate în expoziție. De pildă, lucrările absolvenților școlii de maiștri din cadrul grupului școlar „Steagul Roșu”, orientate către problemele tehnicii actuale ale diferitelor întreprinderi, prezintă soluții originale care, aplicate în producție, au determinat sporirea substanțială a productivității muncii și reducerea prețului de cost. La rîndul lor, absolvenții grupului școlar „Unirea” au construit în cadrul lucrărilor de absolvire machete în stare de funcțiune ale unor aparate pentru demonstrații cu caracter științific, dintre care atrag în mod special atenția dispozitivului pentru determinarea defecțiunilor la mașinile de curent continuu, tabloul de comandă de la distanță al electromotoarelor și captorul cu rezistență pentru tratamente termice. Executate pe baza tehnicii noi utilizate în industrie, aceste lucrări, instalate în cabinetele școlii, vor deveni auxiliare prețioase pentru efectuarea demonstrațiilor și predarea intuitivă a cunoștințelor.

Expoziția ne permite să cunoaștem și preocupările științifico-pedagogice ale cadrelor didactice care lucrează în școlile profesionale și tehnice din sectorul construcțiilor de mașini. Sînt expuse, de pildă, diferite piese și aparate lucrate de profesorii de mecanică și de rezistența materialelor de la grupul școlar „Steagul Roșu”, aparate pentru experiențe de fizică și alte materiale didactice realizate de profesorii de specialitate de la grupul școlar „23 August” și de la școala profesională „Electroaparataj” din București, de la școala profesională „Unio” din Satu Mare etc. În mod deosebit se evidențiază lucrările efectuate de profesorii grupului școlar „Steagul Roșu” în domeniul fizicii experimentale și generatorul electric realizat la Școala profesională „Unio”.

AL. CIUCA

execuții încălțămîntei. Rînd pe rînd o suată de patruzeci de secți în miniatură demonstrează clar acest proces. Fiecare secție cuprinde fotografia în culori a operației respective, schița tehnologică și rezultatul operației propriu-zise.

Standul produselor din domeniul textilelor și confecțiilor este ilustrat în special de lucrările elevilor școlii profesionale de pe lângă întreprinderea F.R.B. executate în atelierele școlii și în diferite întreprinderi specializate, sub conducerea inginerilor profesori și a maiștrilor instructori. Poți vedea aici numeroase modele de țesături, imprimate în culori vii prin tehnologii perfecționate, tricoaje, ciorapi, lenjerie fină cu broderii etc. Se bucură de multă apreciere, pentru bunul gust cu care sînt realizate, și covoarele expuse de elevii Școlii profesionale textile din Cîsnădie, stofele realizate de elevii școlilor profesionale textile din Buhuși și Timișoara, confecțiile executate în școlile întreprinderilor de industrie ușoară din Arad, Sibiu, Timișoara și București.

Una dintre încăperile expoziției este rezervată prezentării machetelor în funcțiune ale unor instalații și utilaje folosite în industria ușoară. Vizitatorii au prilejul să vadă țesînd un război

modern cu gabarit doar de cîteva zeci de centimetri, modelele miniaturale în funcțiune ale unor mașini de bobinat, ale unor mașini Jacquard, a unui rîng, a unui mecanism de control al firului și a unei instalații de vopsire și uscarea — toate executate de către elevii din sectoarele mecanice ale școlilor profesionale pentru industria ușoară din București, Sighișoara, Timișoara, Brașov și Cluj.

Domaniul unde expoziția școlilor din sectorul industriei ușoare are cele mai multe puncte de contact cu arta este fără îndoială standul școlilor ce pregătesc cadre pentru ramura sticlăriei și ceramicii. Dincolo de anumite dibuiri inerente începutului, majoritatea lucrărilor expuse la acest stand sînt pline de bun gust, de eleganță și finețe. Remarcabile sînt îndeosebi vasele de sticlă cu incluziuni de pirite colorate în degraduri și alternanțe de culori, paharele cilindrice cu picior din cristal gravat și farfuriile decorative realizate de elevii școlilor profesionale pentru industria sticlei din Medias și Turda, ceramica colorată și în special statuetele stilizate executate la școlile profesionale de specialitate din Sighișoara și Cluj.

F. MIRCEA

Creații originale de material didactic

Vizitarea expoziției de materiale didactice realizate în școlile profesionale și tehnice din întreaga țară este deosebit de convingătoare în ceea ce privește dezvoltarea pe care a luat-o folosirea mijloacelor intuitive în acest sector de învățămînt și nivelul tehnic ridicat al materialelor respective.

La standul școlilor din sectorul industriei miniere este expusă, de pildă, o machetă deosebit de interesantă înfățișînd abatajul frontal mecanizat al unei mine de cărbune. Întreaga construcție a machetei — începînd cu sistemul de susținere cu stâlpi metalici hidraulici, continuînd cu havelzele de lucru și terminînd cu transportorul dotat cu rachete — reprezintă ultima expresie a tehnicii miniere. Tot în cadrul acestui stand poate fi văzută și macheta unei baterii de ștampuri, folosite în exploatarea aurifere.

Școlile care pregătesc cadre pentru șantierul de electrificare și întreprinderile de mașini și aparataj electric au selecționat pentru expoziție machetele unor transformatoare de diferite tipuri, bobine de inducție, panouri cu diferite montaje electrice și scheme de generatoare. Se remarcă, printre acestea, schema unui generator de audio-frecvență prevăzută cu tub electronic oscilator și lampă indicatoare cu neon, care se aprinde în ritmul frecvenței oscilatorului.

Standul școlilor de petrol și chimie dă impresia unui combinat miniatural reproducînd cîteva din agregatele cele mai

moderne utilizate în această ramură de producție. Astfel, putem urmări în plină activitate macheta unei instalații de polimerizare a unei mașini pentru deshidratate utilizată în procesul fabricării celulozei din stuf, a unei instalații de pompă pentru sonde etc.

Machete în funcțiune ale utilajelor folosite pe șantierul de construcție și ale unor elemente de construcție reprezintă în chip sugestiv sectorul rezervat școlilor din domeniul construcției și arhitecturii. Un interes deosebit suscită macheta unui castel de apă construit prin metoda cofrajelor glisante. Tot aici se află panouri cuprînzînd diferite tipuri de zugrăveli speciale, precum și machetele unor clădiri industriale și social-culturale care prezintă, pe cîteva metri pătrați, veritabile scheme urbanistice.

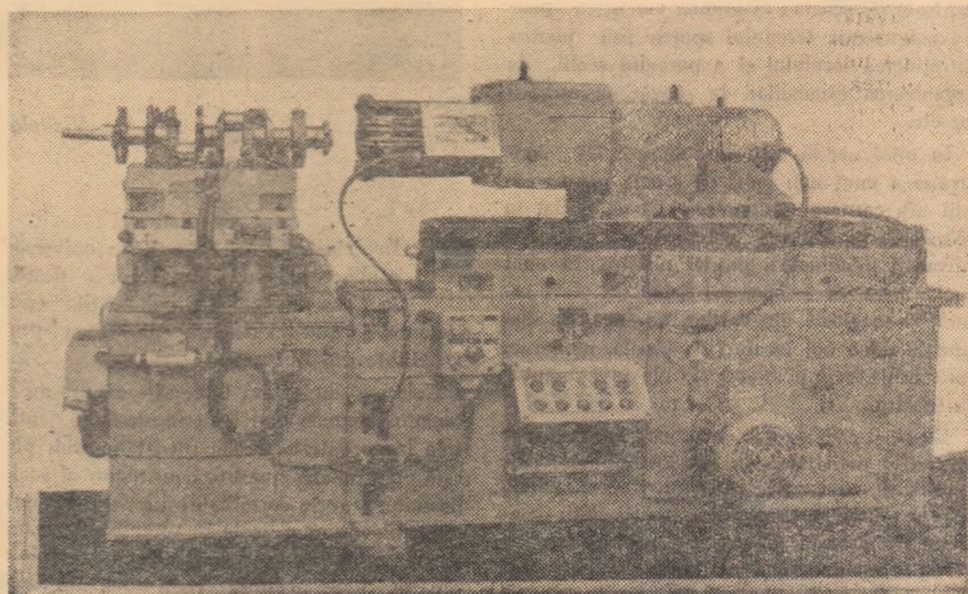
În standul școlilor apartînînd Consiliului superior al agriculturii vizitatorii pot vedea machetele unor tractoare moderne, mule anatomice precum și un set prezentînd, în succesiunea predării, întreg materialul didactic necesar unei anumite discipline.

La fel de bogat reprezentate sînt și școlile din sectoarele industriei constructoare de mașini, economiei forestiere, geologiei, industriei alimentare, cooperației, școlile din sectorul sanitar și prevederi sociale etc.

Ing. TH. NIȚULESCU

Aspect de la expoziția de material didactic realizat în școlile profesionale și tehnice

Una dintre cele mai interesante lucrări din cadrul expoziției școlilor din sectorul construcțiilor de mașini: agregatul de găurit și filetat flansa arborelui cotit

ELEVILOR UN LARG ORIZONT CULTURAL ȘTIINȚIFIC

Profunde transformări revoluționare în domeniul vieții politice, sociale și economice înfăptuite sub conducerea partidului în anii puterii populare au asigurat progresul continuu al științei, culturii și tehnicii în țara noastră, au dat învățământului baze realist-științifice, legându-l de viață, de practica construcției socialiste.

Conținutul nou al instrucției și educației este asigurat în primul rând prin planurile și programele școlare. Paralel cu transformările adânci social-economice care s-au petrecut în țară și pe baza directivelor partidului nostru în domeniul învățământului, acestor documente școlare li s-au adus necontenit îmbunătățiri, pentru ca ele să poată răspunde cerințelor mereu crescînde ale construcției socialiste.

Un pas important în această direcție a fost făcut după Congresul al II-lea al P.M.R., care a trasat sarcina realizării învățământului general obligatoriu de 7 ani. În raport cu cerințele care se puneau în fața școlii în etapa respectivă au fost luate măsuri concrete pentru îmbunătățirea planurilor și programelor de învățămînt și pentru elaborarea de noi manuale școlare, menite să ridice nivelul științific al învățămîntului de cultură generală, să ducă la întărirea legăturii lui cu viața, cu practica construcției socialiste, la intensificarea muncii de educație comunistă a tineretului școlar.

Cerințe noi, deosebit de importante, au adus pentru învățămînt hotărârile Congresului al III-lea al partidului, care a marcat trecerea țării noastre la etapa desăvîrșirii construcției socialismului. Congresul al III-lea a trasat sarcina trecerii treptate la școala generală de 8 ani, învățămîntul de cultură generală realizîndu-se astfel pe o durată de 12 ani. Ca urmare, s-au impus și măsuri pe linia îmbunătățirii conținutului muncii în școli: elaborarea planurilor și programelor de învățămînt pentru școala generală de 8 ani ca și revizuirea programelor școlii medii de 11 ani, care trebuiau să stea la baza noilor planuri și programe de învățămînt ale școlii de cultură generală de 12 ani. Prolungirea duratei școlii generale cu un an, a permis o mai justă eșalonare a disciplinelor în planul de învățămînt, o distribuție mai rațională a cunoștințelor în programe. S-a putut trece astfel la desconggestionarea programelor, la eliminarea din cuprinsul lor a elementelor perimate sau mai puțin importante pentru pregătirea temeinică a elevilor și la introducerea unor cunoștințe legate de recentele cercetări științifice din domeniul fiecărui obiect de studiu.

În acest an școlar — primul an în care toți elevii din învățămîntul general au studiat după sistemul școlii de 8 ani — au fost întreprinse noi acțiuni pentru continua perfecționare a conținutului învățămîntului, pentru ca el să răspundă tot mai bine cerințelor actuale și de perspectivă ale științei, tehnicii și culturii socialiste, să asigure, la un nivel tot mai înalt, educația moral-politică a tineretului. În atenția Ministerului Învățămîntului au stat din acest punct de vedere, în primul rând, definitivarea noilor planuri de învățămînt ale școlii

generale de 8 ani și ale școlii medii (clasele IX—XII) și îndeosebi elaborarea noilor programe pentru școala de cultură generală de 12 ani.

Ne putem să nu relevăm sprijinul larg și competent pe care l-au dat acestei acțiuni cadrele didactice din toate regiunile țării. Articolul, semnat de cei mai competenți profesori în „Știința” și în presa pedagogică, articolele trimise Ministerului Învățămîntului și Editurii didactice și pedagogice, dezbaterile din cadrul unor ședințe speciale organizate pe plan regional și central au adus numeroase propuneri și sugestii prețioase pentru îmbunătățirea planurilor, programelor și manualelor școlare. Ca trăsătură comună, din ansamblul observațiilor făcute de cadrele didactice s-a desprins exigența lor sporită în acest domeniu. Îmbunătățirile aduse ca urmare a propunerilor lor au mers pe linia întăririi caracterului științific al programelor și manualelor, a punerii conținutului acestora în concordanță cu noile cuceriri ale științei și tehnicii, cu noile înfăptuiri în domeniul culturii. Contribuția cadrelor didactice a fost substanțială în ce privește realizarea accesibilității programelor și manualelor, asigurarea corelației și continuității dintre disciplinele din aceeași grupă, a succesiunii și sistematizării în repartizarea materiei pe lecții, capitole și clase, în eliminarea repetărilor, a detaliilor neesențiale etc. Ținîndu-se seama de toate observațiile făcute, programele și manualele au fost revăzute cu atenție. Astfel, s-a căutat să se elimine pe cit posibil paralelismele din programele și manualele de istoria literaturii, să se renunțe la o serie de date de amănunt care îi supraîncăreau pe școlari etc. Programele și manualele actuale de fizică și chimie reflectă progresele realizate de științele respective, înfățișînd acele fenomene care îi ajută mai bine pe elevi la înțelegerea, în primul rând, a dezvoltării industriei din țara noastră, în principalele ei ramuri — energetică, metalurgică, constructoare de mașini, extractivă, chimică etc. — și s-a insistat asupra capitolelor care conțin probleme cu largi aplicații în practica industrială și în alte domenii importante, ca agricultura, medicina, biologia etc. Programele și manualele de fizică au în vedere adîncirea studiului structurii substanței, al electricității și semiconductorilor, al motorului Diesel. Mergînd pe aceeași linie, programele și manualele de chimie prevăd unele cunoștințe despre elementul germaniu, folosit în tehnica semiconductorilor, dau elevilor o orientare generală asupra posibilităților de valorificare pe cale chimică a metanului și țiteiului, asupra procedeelor tehnologice moderne folosite în industria celulozei și a caucicului, asupra maselor plastice sintetice fabricate în țara noastră, includ cunoștințe mai ample despre aliaje și în general despre realizările chimiei moderne.

În ce privește matematica, s-au introdus determinenții de ordinul doi și trei, care au aplicații imediate în studiul sistemelor de ecuații lineare și în geometria analitică. Avînd în vedere locul important pe care îl ocupă în știință, în tehnică și în economie calculul probabilităților, statistica matematică și programarea lineară, s-a proiectat introducerea acestor noțiuni din domeniul disciplinelor matematice în programele respective ale școlii de 12 ani.

Paralel cu acțiunea de îmbunătățire a programelor și manualelor în vigoare, se lucrează la elaborarea programelor pentru școala de 12 ani, al cărui plan de învățămînt prevede bifurcarea studiului începînd din clasa a X-a. Colectivele constituite în acest scop — formate din metodisti din Ministerul Învățămîntului, cadre didactice universitare, cercetători ai Institutului de științe pedagogice și profesori cu experiență din învățămîntul de cultură generală — au sarcina să stabilească volumul de cunoștințe pe care trebuie să-l cuprindă noile programe, să hotărască ce trebuie eliminat pentru a face loc în programele cunoștințelor moderne legate de progresele științei, tehnicii și culturii, potrivit cu posibilitățile de înțelegere a elevilor, să stabilească corelația între disciplinele care au contingență și între programele școlii medii cu cele ale învățămîntului superior. Pe scurt, aceste comisii au sarcina să precizeze nivelul de pregătire cerut unui absolvent al școlii de 12 ani pentru a putea răspunde exigențelor învățămîntului superior sau necesităților producției.

Proiectele de programe aduc unele elemente noi în structura și în conținutul științific al acestora. Astfel, din programele de istorie a literaturii române au fost eliminate repetările, iar considerațiile istorico-sociale au fost restrinse la strictul necesar, pentru a se putea ac-

centua asupra măiestriei artistice a fiecărui scriitor, pentru a se analiza mai pe larg forma și limba operelor literare. Noua repartizare a materiei pe ani de studii asigură analiza adîncită, în ultima clasă a școlii de 12 ani, a literaturii de după 23 August 1944 și a unor probleme de istorie și teorie literară, ca și recapitularea temeinică a materiei pe baza unor teme indicate. La clasa a IX-a au fost prevăzute în programă 30 de ore de gramatică, necesare revederii cunoștințelor de limbă.

Proiectele programelor de fizică și chimie respectă o nouă succesiune și sistematizare a materiei, asigură o corelație mai judicioasă între noțiunile de matematică, fizică, chimie și o mai deplină adîncire a unor cunoștințe moderne. Au fost introduse teme noi, cerute de realitățile contemporane, ca de exemplu noțiunile despre plasme și aplicațiile ei în tehnica actuală, noțiuni de electronică cu extinderea studiului semiconductorilor, al microscopului electronic, al motorului asincron etc. A fost prevăzut un capitol nou de încheiere a cursului de fizică, despre structura substanței precum și despre spectroscopie și analiza spectrală. S-a adoptat o nouă succesiune și în studiul mecanicii la clasa a IX-a, care începe cu cinematica. La aceeași clasă s-au introdus și noțiuni de rezistență a materialelor și de hidro-aeromecanică, mai accesibile elevilor decît mișcarea circulară și mișcarea de rotație, care se vor studia în clasa a X-a (înaintea oscilațiilor și undelor electrice). În programa de chimie au fost introduse noțiuni despre echilibrul chimic în analiza chimică ca și cunoștințe mai ample despre industria chimică din țara noastră. Pentru a se accentua latura practică și experimentală a predării s-au prevăzut de exemplu, în programa de fizică la clasele X-XI, 33 de ore pentru lucrările practice, iar în programa de chimie la clasa a XII-a, pe lângă lucrările practice prevăzute la fiecare capitol, încă 10 ore pentru lucrări de analize chimice.

Și proiectele programelor de matematică prezintă substanțiale îmbunătățiri, în primul rând ca urmare a distribuției mai raționale a disciplinelor matematice. Aceasta a permis introducerea unor capitole noi, ca de exemplu cele privind elementele de calcul ale probabilităților și statistico-matematică (clasa a XII-a), noțiunile de calcul vectorial (clasa a XII-a, secția reală) etc.

Îmbunătățiri legate de structură și de volumul cunoștințelor prezintă și proiectele programelor de biologie, care includ și ele o serie de elemente noi. De exemplu, la clasa a IX-a se prevede studiul structurii diferitelor organe în legătură cu sistematica plantelor, se dau date noi în legătură cu agricultura, accentuîndu-se noțiunile despre cultura plantelor pe baze științifice, se subliniază legăturile filogenetice între diferitele grupe de plante etc. La clasa a X-a au fost introduse unele lecții de anatomie și fiziologie comparată, de ecologie și biologie, se prevede studiul unor grupe de animale care pun mai bine în evidență legăturile filogenetice în dezvoltarea regnului animal.

S-au adus îmbunătățiri în programele tuturor obiectelor de studiu prevăzute în planul de învățămînt al școlii de 12 ani. Ele sînt în măsură să ridice nivelul științific al învățămîntului, să asigure o pregătire tot mai bună a elevilor.

Înainte de a fi definitivare, proiectele noilor programe vor fi puse în discuția unor colective de profesori, a cercurilor pedagogice de specialitate, a consfătuirilor organizate în acest scop de către societățile științifice ale cadrelor didactice, a Consiliului superior al învățămîntului de cultură generală. Sîntem siguri că observațiile și propunerile pe care le vor face profesorii vor fi de natură să contribuie mult la îmbunătățirea acestor proiecte, astfel încît forma definitivă a planurilor și programelor școlare să corespundă deplin exigențelor actuale, sarcinilor mari pe care le pune în fața școlii etapa desăvîrșirii construcției socialismului. În același timp, ridicarea nivelului științific al planurilor și programelor de învățămînt, adîncirea lor ancorare în realitățile contemporane, vor ajuta și la elaborarea manualelor pentru școala de 12 ani.

Sîntem siguri că, sporindu-ne eforturile și folosind ajutorul pe care corpul didactic ni-l oferă cu însuflețire, vom reuși să dăm școlii noastre de 12 ani instrumente de lucru valoroase, în stare să asigure învățămîntului conținutul științific cerut de partid.

prof. ION DRAGOMIRESCU
directorul Direcției pedagogice din
Ministerul Învățămîntului

GATA PENTRU DESCHIDEREA NOULUI AN ȘCOLAR

A început difuzarea manualelor școlare. În fotografie un instantaneu de la librăria „M. Eminescu” din Capitală

Ne aflăm încă în toată vacanței de vară, dar în școli și la secțiile de învățământ domnește de pe acum atmosfera specifică săptămînilor din preajma deschiderii noului an. Pretutindeni pregătirile pentru acest eveniment important al învățămîntului au intrat în ultima fază.

Știrile care au sosit în ultimele zile la redacția gazetei noastre arată că, în general, aceste pregătiri se desfășoară în bune condiții, că ritmul lor este accelerat. În multe locuri, datorită preocupărilor organelor locale, ale secțiilor de învățământ și directorilor de școli

aceste pregătiri au fost terminate încă de la începutul lunii august. Angajamentele luate de colectivele de învățători și profesori ca în cinstea celei de a XX-a aniversări a eliberării patriei noastre școlile să fie gata pentru un nou an de muncă sint îndeplinite peste tot cu o deosebită însuflețire.

Pentru a afla unele amănunte legate de felul cum sint rezolvate problemele legate de pregătirea deschiderii noului an școlar, redacția noastră s-a adresat Editurii didactice și pedagogice, unor secții de învățământ și unor directori de școli. Iată ce ni s-a comunicat:

Tovarășul MIHAI ROMAN, redactor-șef al Editurii didactice și pedagogice.

Editura noastră a avut de rezolvat pentru pregătirea viitorului an școlar o serie de probleme deosebite de cele care s-au pus în anii precedenți. Este mai întâi vorba de pregătirea manualelor pentru clasa a VIII-a a școlii generale de 8 ani. De asemenea, pe baza sarcinilor trasate de partid și de guvern, editura a avut sarcina să îmbunătățească, atât în privința conținutului cit și în cea a formei grafice, toate manualele școlare, începînd cu cele destinate școlilor de cultură generală și școlilor pedagogice și sfîrșind cu cele adresate elevilor din școlile profesionale și tehnice.

Datorită sprijinului permanent primit din partea organelor de partid, a Ministerului Învățămîntului, lucrătorii editurii au reușit să elaboreze toate manualele necesare viitorului an școlar. Astfel, au fost pregătite din timp 514 titluri dintre care multe sint originale, altele revizuirii și reeditări. În total în această toamnă vor fi puse la dispoziția elevilor din școlile de cultură generală, profesionale și tehnice, peste 24.500.000 exemplare de manuale. Pentru a ne da mai bine seama de volumul mare de lucrări cerut de tipărirea lor nu este, cred, lipsit de interes să arătăm că acest tiraj este de 3 ori mai mare decît cel al manualelor editate în peste 40 de ani în regimul burghezo-moșieresc. Cifra aceasta atestă desigur amploarea dezvoltării învățămîntului nostru în anii puterii populare.

După cum se știe, elevii claselor I—VIII primesc în mod gratuit toate manualele de care au nevoie. Pentru noul an școlar, în care se încheie procesul de generalizare a învățămîntului de 8 ani, se vor difuza gratuit aproape 20,8 milioane manuale, în valoare de peste 100 milioane lei. Editura a acordat o mare atenție atât întocmirii cit și tipării lor. Multe din ele sint cartonate sau îmbrăcate în material plastic. Acum se desfășoară operațiile de difuzare a acestor manuale în școli.

La 1 august a și început, în toate librăriile din țară, desfășurarea manualelor pentru elevii claselor IX—XI. Informațiile primite de noi pînă în prezent arată că difuzarea se desfășoară în condiții bune. În multe li-

brării s-a amenajat pentru această acțiune un cadru deosebit, atrăgător, au fost întocmite seturi complete de manuale pe clase și au fost expuse în standuri și lucrările științifice și literare recomandate elevilor de programele școlare.

Tovarășul VICTOR PĂȘTEANU, profesor emerit, șeful secției de învățămînt a raionului Alba Iulia.

Anul școlar 1964—1965 se pregătește în condiții deosebite față de anii precedenți. Este anul în care se încheie trecerea la școala generală de 8 ani, îndeplinindu-se sarcina trasată de cel de al III-lea Congres al P.M.R. Iată de ce, pe lângă pregătirile obișnuite ce se fac pentru începutul fiecărui an școlar, de data aceasta stau în fața noastră și o serie de sarcini deosebite.

Lucrătorii secției de învățămînt, conducerea școlilor și cadrele didactice din raionul Alba Iulia, îndrumate și sprijinite de organele de partid și de stat au luat din timp măsurile menite să asigure deschiderea noului an școlar în cele mai bune condiții. În centrul atenției, în această perioadă, a stat asigurarea spațiului de învățămînt cerut de școlarizarea celor circa 1400 de elevi care vor urma cursurile clasei a VIII-a și de creșterea generală a numărului de elevi din școli. Pe baza unui studiu întocmit cu doi ani în urmă, în raionul nostru s-a început o puternică acțiune de construcții și amenajări de noi săli de clasă. Din contribuția voluntară a cetățenilor și din creditele rambursabile puse la dispoziție de stat se construiesc în acest an în raionul Alba Iulia aproape 60 săli de clasă în mediul rural. Construcțiile pe care le realizăm nu numai că asigură îndeplinirea integrală a planului de școlarizare, dar permit și realizarea într-un singur schimb a învățămîntului la majoritatea școlilor de 8 ani. În comunele Crișău, Sărd, Sîntimbru se construiesc localuri noi cu cite 9 săli de clasă. În satele Ighiel, Metes, Bărbant, Mihalț, Cistei, Galda, Piciș și altele se construiesc cite 2—4 săli de clasă. Cele mai multe din aceste construcții sint aproape terminate, urmînd să fie definitiv gata pentru a fi date în folosință în cinstea zilei de 23 August.

O acțiune importantă legată de pregătirea deschiderii anului de

învățămînt o constituie repararea, zugrăvirea și curățirea tuturor localurilor și sălilor de clasă existente. Majoritatea lucrărilor ce se efectuează în acest scop vor fi terminate pînă la data de 15 august. Școlile de 8 ani nr. 1, 2 și 3 din Alba Iulia, școlile medii din Teiuș, Zlatna, Alba Iulia, școlile de 8 ani din Intregalde, Valea Dosului, Tăuți, Stremț, Oarda și altele sint gata de pe acum pentru deschiderea anului școlar.

Secția de învățămînt a raionului a urmărit, de asemenea, ca toate școlile de 8 ani să primească mobilierul necesar efectivului sporit de elevi și numărului de săli de clasă nou construite sau amenajate. Astfel, s-au repartizat pînă acum 450 de bănci, 30 de dulapuri, 40 de table și s-a trecut la verificarea și repararea întregului mobilier existent pentru a putea fi utilizat în cit mai bune condiții.

În cursul lunii iunie, în toate școlile, cadrele didactice și elevii s-au ocupat de repararea materialului didactic. De exemplu, la Școala de 8 ani din Cistei toate planșele au fost cașerate pe cartoane sau pe plăci aglomerate, la Școala medie din Zlatna s-au verificat și s-au pus în stare de funcțiune toate aparatele de fizică, la școlile de 8 ani din Vințu de Jos, Benic, Mihalț, Teiuș și altele s-au amenajat frumoase expoziții de materiale destinate predării agriculturii.

Acum se lucrează la inventarierea bibliotecilor și s-au organizat acțiuni pentru înfrumusețarea localurilor de școală și a curților și grădinilor ce le împrejmuesc.

Secția raională de învățămînt s-a preocupat îndeaproape de încadrarea tuturor școlilor cu personal didactic.

Sintem siguri că, folosind din plin sprijinul organizațiilor de partid și de stat, vom reuși să îndeplinim toate sarcinile ce ne revin pentru deschiderea anului școlar în condiții cit mai bune.

Tovarășul DUMITRU TĂTĂRU, directorul Școlii generale de 8 ani din comuna Petrești, raionul Bărzău.

În comuna noastră pregătirea pentru deschiderea anului școlar a început imediat după încheierea cursurilor, adică la sfîrșitul lunii iunie a.e. Încă de atunci s-au efectuat lucrările de reparat și amenajări, de curățenie după care sălile de clasă au fost cit mai frumos împodobite. Au fost organizate, de aseme-

nea, o serie de lucrări pentru revizuirea și recondiționarea materialului didactic. La aceste lucrări efectuate de profesorii și învățătorii școlii și-au dat concursul elevii și chiar unii părinți ai acestora.

S-au încheiat și lucrările pentru aprovizionarea cu combustibilul necesar lunilor de iarnă. S-au transportat în total 23 tone lemne de foc, 400 litri de motorină, 200 litri de petrol. Acum, sintem gata pentru începerea noului an școlar.

În aceeași perioadă s-au rezolvat și alte probleme legate de buna desfășurare a cursurilor încă din primele zile ale deschiderii lor. Astfel, s-a dat o deosebită atenție recensămîntului copiilor care urmează să fie primiți în clasa I. Propaganda pedagogică pe care o desfășurăm acum, în timpul vacanței, se axează pe linia legată de viitorul an școlar. Învățătorii care vor preda la clasele I au stat de vorbă cu părinții viitorilor lor elevi, dîndu-le primele indi-

cații privitoare la pregătirea copiilor pentru primele zile de școală. Propaganda pedagogică a cuprins în sfera sa și pe părinții celorlalți elevi. De curînd s-a ținut, de pildă, o conferință pe tema „Școala generală de 8 ani și importanța ei pentru pregătirea tinerei generații” în care s-a subliniat printre altele importanța frecvenței regulate în primele zile de școală. Exemple concrete cu privire la felul cum s-a oglindit frecvența în situația școlară a unor elevi au trezit un mare interes în rîndurile părinților.

Am primit și continuăm să primim în întreaga muncă de pregătire a noului an școlar îndrumări și un prețios ajutor din partea comitetului de partid din comună și a sflatului popular comunal. Aceasta este pentru noi o reală garanție că anul școlar pe care îl vom începe în curînd va însemna un nou și important pas înainte în munca de instruire și educare a elevilor.

Noile modele de uniforme școlare

Frumoase, practice, comode, rezistente. Se pot procura și cu plăcuța în rate

În ultimul timp, strădaniile pentru realizarea unei prezentări grafice cât mai noi, mai moderne a manualelor școlare înregistrează succese tot mai vădite. În legătură cu realizările și perspectivele de viitor în acest domeniu, am solicitat părerea citorva specialiști. Reproducem mai jos punctele de vedere exprimate.

La nivelul tehnicii moderne

Asigurarea unei prezentări estetice a manualelor la nivelul tehnicii poligrafice moderne constituie una dintre preocupările centrale ale colectivului Editurii didactice și pedagogice. Bunăoară, în editarea manualelor școlii de cultură generală pentru anul școlar 1964-1965, a fost sporit la 44 numărul lucrărilor tipărite în două culori, cel al manualelor apărute în 4-6 culori a ajuns la 25 titluri, iar la un număr de 99 titluri avem planșe și hărți colorate.

Dintre manualele tipărite în mai multe culori ies în evidență Chimia pentru cl. a VIII-a, Fizica pentru cl. a VIII-a, Istoria pentru cl. a VI-a, Agricultură pentru clasa a VIII-a, Geografia pentru clasa a V-a, Geografia pentru clasa a III-a (orașul București), Anatomia pentru clasa X etc.

În privința manualelor pentru învățământul profesional și tehnic s-au obținut de asemenea în acest an îmbunătățiri substanțiale. Menționăm, de pildă, că 12 titluri au apărut pe hirtie velină, iar restul pe semivelină, ceea ce a permis editarea unora dintre manuale cu planșe în culori, care îmbunătățesc prezentarea artistico-grafică. Dintre cele mai reușite lucrări din punctul de vedere al prezentării grafice menționăm, de pildă, lucrările „Tehnologia conservelor”, „Tehnologia produselor ceramice” etc.

Pentru anul școlar 1965-1966, deși nu s-a întocmit planul de prezentare grafică, putem afirma că numărul manualelor ce se vor tipări la 2-4-6 culori va crește față de anul 1964. De asemenea, se vor folosi noi materiale de legatorie mai atractive și cu un colorit mai variat, iar manualele ce urmează să fie reeditate li se vor aduce îmbunătățiri din punct de vedere al paginării, ilustrării și copertelor.

ION TEODORESCU
șeful tehnoredacției
la Ed. didactică și pedagogică

Material ilustrativ de cea mai bună calitate

Ilustrația de carte, ca o componentă a graficii, nu mai este în concepția modernă a genului o anexă a textului ci un act de creație artistică autentică. Ilustratorul este dator să interpreteze creatorul textului și să se oprească asupra sensului esențial, înlesnind înțelegerea acestuia. Cu alte cuvinte, se impune adecvarea imaginii plastice la psihologia copilului.

Grija deosebită pentru prezentarea grafică a manualelor școlare se reflectă în succesele obținute în producția generală a Editurii didactice și pedagogice care a reușit să realizeze manuale frumoase ca ilustrație și imprimare. Prezența manualelor noastre școlare la diferite competiții în țară și străinătate s-a bucurat de succes din acest punct de vedere.

Pentru ridicarea continuă a nivelului artistic al materialului ilustrativ au fost antrenați unii dintre cei mai buni artiști plastici ilustratori. Urmărind cu grijă prezentarea artistico-grafică a fiecărei file, noi graficienii căutam ca manualele să devină tot mai plăcute, mai atractive și mai interesante pentru școlari. Îndesebi, ultimele ediții ale manualelor de geografie, științe naturale, aritmetică și geometrie au rezolvări artistice de valoare, în care s-a ținut seama de posibilitățile mari pe care le oferă în momentul de față dotarea tehnică a sectorului poligrafic.

Planul editorial prevede în viitorul apropiat o campanie largă de innoire a manualelor școlare. În această acțiune, artiștii plastici vor depune cu dragoste tot efortul pentru a crea material ilustrativ de cea mai bună calitate. Săcotesc deosebit de oportun ca Editura didactică și pedagogică, împreună cu conducerea Trustului industriei poligrafice, să găsească forme cât mai eficiente pentru documentarea graficienilor în legătură cu condițiile actuale de reproducere a ilustrațiilor prin tipărire, în lumina modernizării continue a producției noastre de carte.

NICHI POPESCU
grafician

Estetica manualelor — component al calității lor didactice

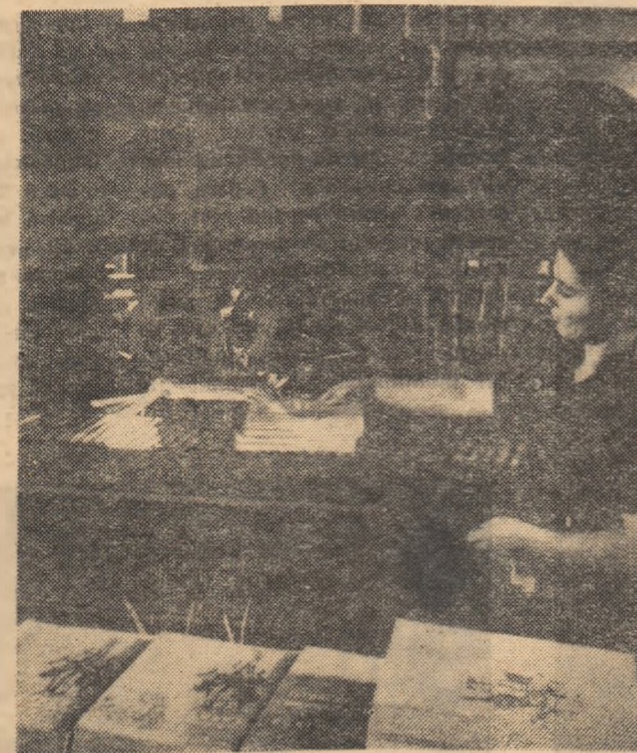
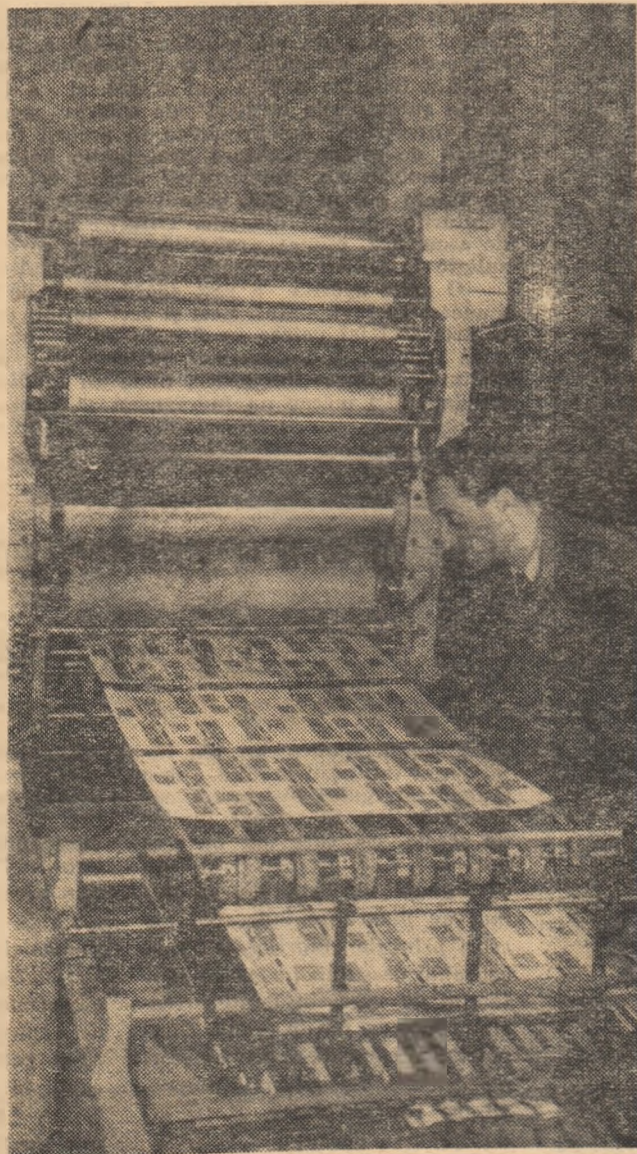
În ultimii ani s-au înregistrat succese însemnate în ceea ce privește prezentarea artistico-grafică și calitatea execuției poligrafice a cărții școlare.

Cu toate realizările obținute, consider că atât în editură cât și în întreprinderile poligrafice există încă suficiente posibilități neutilizate îndeajuns în domeniul îmbunătățirii artistico-grafice și al creșterii calității execuției poligrafice a manualelor școlare.

Consider, de pildă, că unele formate de cărți și de text trebuie revizuite și îmbunătățite, mai ales în sensul de a se realiza o unitate a formatelor în funcție de nevoile gradului de învățământ și ale disciplinelor. „Aritmetica” pentru clasa a IV-a a apărut în anul 1963 la un format (Z-6) diferit de toate celelalte manuale de matematică. La fel și manualul de chimie pentru clasa a VIII-a. În general formatul amintit mai sus (Z-6) — în unele cazuri economic — este în privința manualelor, datorită spațiilor albe mici de pe pagină, incomod și obositor pentru studiu și nu contribuie la obținerea unui aspect grafic mulțumitor. Tot astfel, abecedarele, Limba română pentru clasa I și Aritmetica pentru clasa I care, deși bogat ilustrate și colorate, au totuși din cauza formatului prea mic un aspect îmbăcsit, neaerisit. Credem că pentru manualele de clasa I ar fi bine să se renunțe la formatul 1670x100 deoarece acesta nu permite o combinație prea fericită între ilustrație și text. Mult mai multe posibilități oferă în această privință formatul 9/54x84 cm.

În ceea ce privește paginația, trebuie să asigurăm manualelor o unitate din punct de vedere al simetriei și al asimetriei, fără a se folosi în cadrul aceluiași manual sisteme diferite, așa cum s-a procedat, de pildă, în paginile

NOUL ÎN EDITAREA MANUALELOR ȘCOLARE

Sus: Una dintre mașinile moderne cu care este înzestrat Combinatul poligrafic „Casa Școltei” — mașina de ștanțat și tipărit în trei culori; jos: la legătoria se finisează încă un lot de noi manuale

nile „Istoriei pentru clasa a IX-a”. Totodată în paginată clișeele se impune utilizarea în cadrul unui anumit manual fie a clișeele îngropate în diagonală, fie a celor pe verticală, fie a ilustrațiilor în semitonuri, fie a celor liniare.

Ilustrația și culoarea reprezintă elemente de bază ale prezentării manualelor școlare. Din punct de vedere editorial trebuie dusă o luptă pentru eliminarea ilustrațiilor lipsite de o valoare artistică reală, nesugestive și insuficient de semnificative (așa cum au fost, după părerea noastră, ilustrațiile la manualele de Limba română pentru clasele II, III și IV).

Pentru înlăturarea unor neajunsuri privind calitatea reproducerii ilustrațiilor ar fi indicat să se renunțe la fotografiile în semitonuri și tente în manualele care se imprimă pe hirtie tipar obișnuită. La astfel de manuale, ar fi mai rațională întrebuintarea desenelor liniare executate cu penița sau prin gravură, evitându-se liniile prea fine sau prea dure pe care cerneala și hirtia le denaturează.

Socotim necesar ca manualele didactice să conțină mai multe reproduceri de artă, portrete, hărți în culori care să fie tipărite pe hirtie de calitate superioară. Alegerea culorilor trebuie să fie făcută cu discernământ, renunțând la folosirea lor abuzivă pe care o „remarcăm” în „Agricultură pentru clasa a VII-a”, „Biologia generală”, „Limba rusă clasa a V-a” și care denaturează caracterul didactic al manualelor, dându-le un aspect de almanah și difuzând atenția elevilor în loc să o polarizeze asupra esențialei.

În ceea ce privește tiparul, rezultate bune se pot obține prin folosirea mai amplă a procedurii de imprimare plan, pentru manualele în mai multe culori și pentru reproducerea planșelor colorate — și a procedurii de tipar adinc pentru imprimarea ilustrațiilor monocrome în semitonuri.

Referitor la coperte și supracoperte trebuie arătat că se impune și o mai amplă folosire a culorii calde, luminoase, pastelate. Menționez totodată că există posibilități practice mult mai mari pentru lăcuirea și celofanarea copertelor de carte, ceea ce ar ridica mult aspectul manualelor. Pentru lucrările cartonate este recomandabilă folosirea unor motive ornamentale tematice, executate în culori care îmbogățesc aspectul artistic al manualului (cum s-a procedat de exemplu în cazul manualelor de chimie pentru clasa a XI-a).

Calitatea execuției poligrafice a manualelor școlare depinde în mare măsură de calitatea materialelor întrebuintate — hirtia, cartonul, cerneala, pinza etc. În această privință este necesar să se obțină cerneluri cu o mai mare intensitate cromatică și în special cerneluri negre pentru toate procedeele de imprimare. De asemenea, se impune realizarea unei calități superioare la hirtia semivelină și la cartonul velin, foarte utilizate în producția de manuale.

Cooperarea cât mai amplă a celor care contribuie la realizarea de manuale va determina creșterea calității estetice a acestora și deci obținerea unei calități didactice mereu sporite.

Ing. VICTOR CRISTEA
șeful serviciului producție al Trustului
industriei poligrafice

Posibilități actuale și de perspectivă

Producția de manuale școlare, mai ales aceea pentru învățământul general și pentru învățământul mediu, poate fi caracterizată din punct de vedere industrial-poligrafic ca o producție complexă și de mare serie. În funcție de aceste caracteristici se impune ca în prezentarea manualelor școlare să se găsească și să se aplice soluții artistico-grafice, respectiv soluții tehnologice perfect adecvate.

Pentru noi, specialiștii în poligrafie, este evident că există multiple posibilități, oferite de mijloacele tehnice în funcțiune sau de care vom dispune în perspectiva unui viitor apropiat, să îmbunătățim manualele din punct de vedere grafic-artistic. Astfel, textul manualelor ce se imprimă la tipar plan și tipar adinc va putea fi îmbunătățit prin aplicarea procedurii moderne de fotoculegere. În cadrul Combinatului poligrafic „Casa Școltei” există o mașină de tipul „MONOFOTO” cu ajutorul căreia se execută fotoculegeri. Pe măsura extinderii tehnicii respective, tot mai multe manuale școlare vor fi culese în acest procedeu ce se situează la nivelul tehnic cel mai înalt atins pe plan mondial.

De asemenea, pentru manualele ce se imprimă la tiparul plan va fi instalată și dată în folosință, în curând, o mașină construită special pentru imprimarea într-o culoare. În acest mod se va asigura o concentrație și o uniformitate îmbunătățită a cernelii pentru textele și imaginile liniare, atât alb-negru cât și în alte culori.

În privința tiparului policrom, a fost dată în funcțiune o mașină care imprimă coale în patru culori. (Manualul de botanică pentru clasa a V-a, este parțial imprimat la această mașină). S-a creat astfel o bază tehnică modernă pentru realizarea manualelor în culori, pornind de la diapozitive color originale, cu calități superioare originalelor realizate prin alte metode (superioritatea se referă la posibilitatea reproducerii poligrafice). În acest fel manualele de geografie, botanică, zoologie etc. vor putea fi ilustrate în culori, cu imagini obținute pe cale fotografică, realizându-se o apreciazabilă îmbunătățire atât din punct de vedere științific, cât și didactic.

Este, de asemenea, în intenția noastră să înlocuim actualele coperti din material plastic pe care imaginile și textul sint doar presate, cu coperti tot din material plastic dar cu imaginile imprimate în culori. Primele probe, realizate în cursul acestui an, au dat rezultate promițătoare.

Socotim că în aceste strădaniile prezente și de perspectivă vom primi tot sprijinul atât din partea Editurii didactice și pedagogice cât și din partea întreprinderilor care ne furnizează hirtia și cerneala. Acestea au dovedit, prin succesele obținute în ultimul timp, vastele posibilități de perfecționare de care dispun pe această linie.

NICOLAE IORDĂCHESCU
inginer șef al Combinatului poligrafic
„Casa Școltei”

Vacanța

corpului didactic

Prețuit cum n-a fost în trecut niodată, corpul didactic ocupă azi, în țara noastră, un loc de mare cinste în rindurile celor ce muncesc. Așa cum spunea tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, „PARTIDUL ȘI GUVERNUL NOSTRU DAU O INALTĂ APRECIERE MUNCII RODNICE PE CARE O DUC CU MODESTIE ȘI ABNEGAȚIE ZECILE DE MII DE ÎNVĂȚĂTORI RĂSPÎNDIȚI PE TOT ÎNTINSUL ȚĂRII NOASTRE”.

An de an, înalta apreciere a partidului și a guvernului s-a manifestat printr-o necontenită și atentă grijă față de condițiile de muncă și de viață ale cadrelor didactice. Din 1951 și până în prezent salariile învățătorilor și profesorilor au fost sporite de 4 ori. Recenta hotărâre a C. C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri aduce substanțiale creșteri de salariu pentru cei ce muncesc în școli, învățătorii numărându-se în același timp printre primele categorii de salariați cărora prevederile hotărârii li se aplică de la 1 septembrie a.c. Indemnizații pentru cei ce lucrează în localități de munte sau în Delta, premii speciale etc. adaugă alte sporuri la veniturile corpului didactic. Titluri, ordine și medalii, răsplătesc de asemenea, munca neobosită a celor ce obțin cele mai bune rezultate în activitatea profesională și social-obștească.

O grijă sporită a fost acordată an de an și odihnei celor ce muncesc în învățământ. Zeci și zeci de mii de educatoare, învățători și profesori își petrec în fiecare an o bună parte a vacanței de vară străbătând în excursii, meleagurile patriei sau poposind în stațiunile balneo-climaterice, unde au la dispoziție condiții la care altădată nici măcar nu îndrăzneau să viseze.

Teaguri ale patriei, haina nouă pe care a îmbrăcat-o ea în anii noștri liberi. Mulți dintre profesorii bucureșteni au pornit de curînd pe traseul Orșova-A-dakaleh-Reșița-Timișoara-Arad-Oradea-Cluj-Alba Iulia-Hunedoara - Simeria - Craiova - București. Alte trasee i-au plimbat pe învățătorii și profesorii din Capitală în Delta Dunării, la marile construcții ale socialismului ridicare în ultimii ani pe plaiurile Moldovei, la locurile unde au trăit și pe care le-au descris în operele lor marii noștri scriitori etc.

Artiștilor amatori din învățământ, dispunînd acum de suficient timp liber, comitetele sindicatelor le-au oferit condiții să-și afirme înclinațiile artistice, organizînd pentru ei turnee care le-au adus, pe lângă satisfacțiile legate de succesele obținute, și nenumărate prilejuri de recreere. Așa au procedat, de pildă, comitetele sindicatelor din învățământ din orașele Craiova și Rm. Vilcea. Învățătorii și profesorii care fac parte din formațiile de teatru sau din orchestra semisimfonică din Rm. Vilcea s-au deplasat susținînd spectacole în stațiunile de pe Valea Oltului, la Călimănești, Olănești, Govora. Ei au făcut apoi plimbări prin defileul tului sau pe valea Lotrului.

O inițiativă demnă de menționat a luat-o cenaclul de artă plastică de pe lângă clubul sindicatelor învățământ din Capitală. Membrii acestui cenaclu, profesori de desen în școlile bucureștene, își petrec o parte din luna august la tabăra de creație organizată pentru ei la Vatra Dornei. Lucrările pe care le vor realiza acolo vor fi expuse la expoziția din toamnă a profesorilor de desen.

...Intr-adevăr, activiștii comitetelor sindicatelor din învățământ au motive să fie grăbiți: la fel ca și în timpul anului școlar, ei au și acum mult de lucru. Și, la fel ca în lunile de școală, acțiunile pe care le organizează, deși au în aparență, un obiectiv diferit, servesc același scop: a asigura educato-rilor tinerei generații condiții mereu mai bune de trai și de muncă, a-i ajuta să-și îndeplinească mereu mai bine nobila lor misiune și a le face viața mereu mai plină, mai frumoasă.

C. RĂDOI

Pe minunatele meleaguri ale patriei

La sediile sindicatelor din învățământ întâlnești oricînd, de-a lungul întregului an, multe cadre didactice. În timpul lunilor de școală, cei care vin cu treburi aici sînt de obicei grăbiți, căci gîndul la lecții, la programul de muncă le îndreaptă deseori privirile îngrijorate spre cadranul ceasului. În aceste săptămîni de vară, însă, nu se resimte nici un fel de grabă. Dimpotrivă: oamenii sînt amatori de discuții. Se schimbă impresii, se rostesc glume. E firesc: ne aflăm în vacanță.

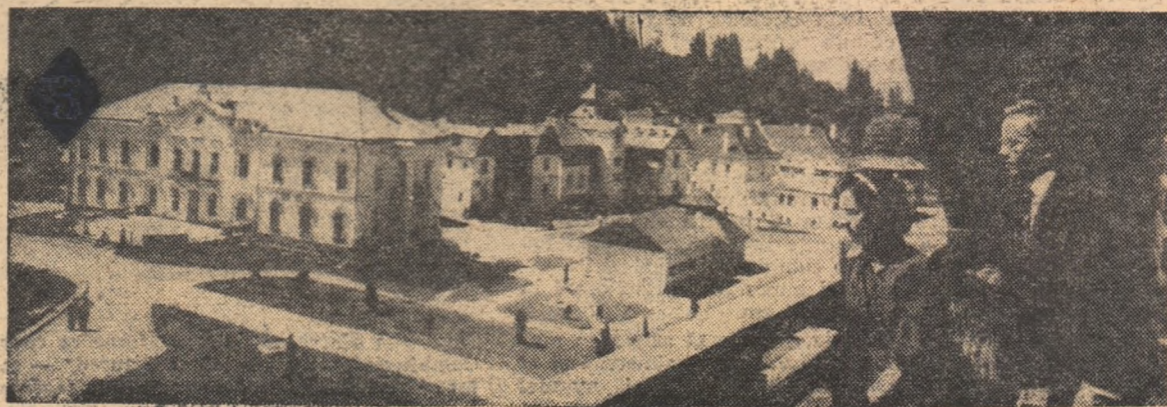
Întâlnești totuși, la syndicate, și oameni grăbiți, care au de rezolvat multe și importante probleme curente, ce nu pot aștepta în nici un caz aminare. Sînt activiștii care distribuie biletele de odihnă și tratament balnear, care organizează excursii, vizite la muzee, seri de agrement, manifestări culturale. Pentru fiecare din aceste acțiuni sînt necesare tot felul de demersuri, de ample și serioase pregătiri.

Iată, bunăoară, cît de multă treabă a fost — și mai este — de făcut la Comitetul sindicatului învățământ din raionul „16

Februarie” al Capitalei. Pînă acum, comitetul a trimis în stațiunile de odihnă și tratament peste 250 de cadre didactice, cu bilete primite din partea Consiliului Central al Sindicatelor sau procurate de la O.N.T. La fel stau lucrurile la comitetele sindicatelor din raioanele „Lenin” și „30 Decembrie”, care au dat, de asemenea, unui mare număr de oameni ai școlii posibilitatea să-și petreacă o parte din vacanță în stațiunile balneo-climaterice, beneficiînd de tratamentele medicale dorite.

Multe bilete pentru cele mai frumoase stațiuni au fost distribuite și învățătorilor și profesorilor care lucrează în mediul sătesc. Sute de cadre didactice din satele regiunii Galați, de pildă, au plecat în diferite stațiuni pentru odihnă sau tratament balneo-curativ.

De o deosebită popularitate se bucură în rindurile cadrelor didactice excursiile pe care le organizează syndicatele. Cadrele didactice din Capitală, bunăoară, apreciază îndeosebi aceste excursii care le dau prilejul să cunoască mai bine minunatele me-

„2000 de kilometri prin zece regiuni”

Așa își intitulează învățătorul Vasile Stănescu, director al Școlii generale de 8 ani din comuna Rășești, raionul Giurgiu, scrisoarea pe care a trimis-o recent redacției. „Pentru cunoașterea realizărilor regimului nostru, a frumuseților și bogățiilor patriei, — ne spune în scrisoarea sa corespondentul nostru — secția de învățământ din Giurgiu a organizat în cursul lunii iulie o excursie prin țară la care au participat numeroși învățători și profesori. Itinerariul excursiei: București-Ploiești-Brașov-Gheorghieni-Lacul Roșu-Bicaz-Piatra Neamț-Tg. Neamț-Suceava-Vatra Dornei-Cluj-Sibiu-Curtea de Argeș-Pitești-București-Girugiu. Au fost vizitate importante obiective industriale: Uzinele de utilaj petrolier din Ploiești, uzinele „Tractorul” din Brașov, Hidrocentrala de pe Bistrița, Combinatul de industrializare a lemnului de la Gheorghieni etc. Un obiectiv important al excursiei l-a constituit șantierul hidrocentrali „16 Februarie”, unde a fost vizitat barajul care va stăvilii apele Argeșului. În carnetele de note ale excursioniștilor s-au adunat însemnări privind dezvoltarea producției industriale, valorificarea resurselor naturale ale patriei, profiluri de

muncitori fruntași, date vorbind despre abnegația și hărnicia cu care poporul nostru, profund atașat politicii partidului, participă la traducerea în viață a directivelor menite să ducă la desăvârșirea construcției socialismului în țara noastră. Din note nu lipsesc nici referirile la obiectivele și monumentele istorice vizitate în Suceava unde, după ce au vizitat locurile care amintesc de vechea și glorioasa cetate de scaun a lui Ștefan cel Mare, cadrele didactice au putut cunoaște cu admirație marile realizări ale socialismului. Toate datele cuprinse în însemnările învățătorilor și profesorilor din Giurgiu vor îmbogăți lecțiile pe care le vor ține ei în viitorul an școlar”.

În multe localități din țară se organizează acum, în vacanță, excursii pentru oamenii școlii. „Învățătorii și profesorii de la Școala generală de 8 ani din Strehaia — ne scrie prof. I. Penteș — s-au oprit mai îndelung, după o vizită în numeroase locuri din țară, în București. Astfel, după ce au avut prilejul să vadă minunatele priveliștile Munților Neamțului sau ale Bărgănelului au putut să cunoască marile construcții care au dat o fizionomie cu totul nouă Capi-

talei patriei noastre”.

Corespondentul nostru a ținut să exprime în mod special, în scrisoarea pe care ne-a trimis-o, mulțumirile colegilor săi din Strehaia pentru primirea deosebit de călduroasă pe care le-au oferit-o gazdele bucureștene.

„Numeroși profesori și învățători de la diferite școli din Capitală — scrie tov. I. Penteș — nu și-au precupețit timpul pentru a face cit mai plăcută și mai utilă vizita noastră. Ei ne-au însoțit în timpul excursiei, dându-ne explicații asupra diferitelor obiective de importanță istorică și economică. În același timp, prietenii noștri din școlile bucureștene ne-au oferit prilejul vizitării unora dintre aceste școli. Schimbul de experiență realizat în cadrul discuțiilor purtate cu această ocazie ne-a dat posibilitatea să desprindem o serie de învățăminte prețioase pe care le vom aplica în noul an școlar”.

Asemenea scrisori ca acelea ale tovarășilor Vasile Stănescu sau I. Penteș aduc în redacție informații despre zeci de grupuri de excursioniști dintre membrii corpului didactic, care străbat în aceste zile plaiurile patriei.

M. DUMITRESCU

Excursii peste hotare

În fața Ateneului R.P.R. a oprit, într-un scurt popas, unul din autocarele O.N.T.-ului. Aflăm de la pasageri că abia a sosit dintr-o vizită în Bulgaria și că se îndreaptă spre destinație — orașul Pitești. Printre pasageri recunoaștem câteva cadre didactice din orașul de pe Argeș.

— Am făcut timp de mai multe zile o excursie în R. P. Bulgaria — ne spune tovarășa Maria Vlad, profesoară de științe naturale. Ne-au plăcut îndeosebi Sofia și frumoasa Vale a trandafirilor.

„Anul acesta, după cum am aflat de la O.N.T., agențiile de turism au fost solicitate ca niciodată de cadrele didactice pentru excursii peste hotarele patriei. Mulți învățători și profesori au vizitat Leningradul, Moscova, Kievul și alte orașe din U.R.S.S., cele mai frumoase localități turistice din Cehoslovacia, Ungaria, Polonia, unde au luat cunoștință de realizările popoarelor respective în făurirea unei vieți noi, au văzut minunate monumente de artă, au vizitat muzee și pinacoteci vestite.

— După un an de muncă încordată — continuă tovarășa Maria Vlad — vacanța ne-a oferit o reconfortantă relaxare, dar și un tezaur de frumuseți de neuitat. Și mai avem încă desule zile de vacanță.

— Cum intenționați să vă pe-

treceți restul concediului de odihnă?

— Mai întâi, un scurt popas la Cimpulung-Muscel, unde mă atrag împrejurimile: Rucărul, Dimbovicioara, defileul Branului. Apoi voi pleca pentru cură într-una din stațiunile de pe Valea Oltului și-mi voi încheia concediul în munții Gorjului, având ca obiectiv vizitarea Peșterii Muierii și pe cea a Polovragilor.

— După cite știm sinteți pro-

fesoară de științe naturale. La fixarea itinerariului ați avut în vedere și considerente profesionale?

— M-a atras în primul rând pitorescul, frumusețea localităților pe care le-am vizitat sau le voi vizita. Un naturalist însă nu poate să nu fie îndemnat în asemenea împrejurări și de curiozitatea, de interesul pe care i le imprimă specialitatea.

T. CONSTANTIN

Pasiuni recreative

Deseori îi poți întâlni grăbind la ore matinale, pe drumurile ce duc spre lacuri sau riuri, pe pescării amatori. În Capitală sint înscriși la asociațiile respective și câteva sute de cadre didactice. Alte mii se numără în localitățile așezate de-a lungul unor riuri bogate în pește.

Când nu stau cu undița în apă, pescării sint veseli, vorbăreți și oricând gata să dea explicații, să dezvăluie și altora farmecul pasiunii lor.

„Pentru mine — ne spunea recent un profesor din Galați — nu există o altă activitate mai reconfortantă ca cea legată de pescuitul în bălțile Dunării. Acolo, pe malul apei, întâlnești peisaje de nebănuită frumusețe”.

Am cunoscut în aceste zile de vacanță și alți profesori cu pasiuni asemănătoare. Profesorul de matematică Gh. Oprea din comu-

na Dăești, raionul Horezu, sau profesorul de muzică N. Nicolescu din comuna Ovesel, raionul Oltețu, sint vestiți apicultori. Fiecare din ei posedă stupii și aparatul necesar și sint convinși că, alături de celelalte bucurii pe care le oferă vacanța, activitatea în mijlocul florilor și a albinelor este reconfortantă.

De asemenea numeroși profesori și învățători sint pasionați grădinari, cultivând varietăți rare de flori și plante ornamentale.

Timpul liber de care dispun în vacanță oferă tuturor acestor cadre didactice posibilitatea de a se dedica mai mult activităților care îi pasionează, prilejuindu-le, alături de săptămânile petrecute în stațiunile balneo-climaterice sau în excursii, o odihnă activă reconfortantă.

R. CRISTIAN

1 Cheile Bicazului, cu minunatele lor frumuseți naturale, constituie unul dintre obiectivele turistice înscrise pe itinerariile de excursie ale multor cadre didactice

2 Neuitat va rămâne în amintirea excursioniștilor acest răsărit de soare pe Dunăre.

3 Cunoscuta stațiune balneo-climaterică Borsec a primit în acest an, printre vizitatorii săi obișnuiți, numeroși profesori și învățători.

4 Vedere panoramică a unuia dintre perlele Mării Negre — Mangalia.

5 La cabana Babele... Cine nu cunoaște acest vestit loc de popas al celor care cutreeră munții?

EXPERIENȚA

ANULUI

ÎNCHEIAT

Experiență în laboratorul de fizică al Școlii medii „Mihail Sadoveanu” din Iași

Metode eficiente

Din

Activitatea clasei

O sarcină deosebită revine directorului de școală în ce privește controlul nivelului de cunoștințe al elevilor. Conducerea școlii nu trebuie numai să țină evidența notării, ci și să verifice conținutul pregătirii școlarii, să vadă dacă ea corespunde notelor pe care profesorul le-a dat elevilor. În anul acesta am organizat o serie de acțiuni — prin comisiile metodice — pentru a constata nivelul de cunoștințe al copiilor. Lucrările de sondaj, controlul caietelor de teme pentru acasă, al tezelor, controlul notițelor etc. — m-au ajutat desigur în această. Constatările le-am discutat cu cadrele didactice, cărora le-am sugerat să însoțească verificarea cunoștințelor întrebându-i și alte procedee decât cele folosite frecvent pînă acum. De

exemplu, le-am sugerat ca în timpul rezervat pentru ascultare, să scrie pe tablă câteva întrebări care să vizeze cîte o problemă importantă și să necesite un apel și la cunoștințele anterioare, căpătate atît prin lecții cit și prin activitățile extrașcolare (vizite, excursii școlare, filme etc.). Le-am recomandat să insiste ca toți elevii să gîndească asupra răspunsurilor pentru a putea răspunde în cazul că ar fi întrebați și pentru a putea completa răspunsurile colegilor, contribuind astfel la clarificarea eventualelor imprecizii. Am mai indicat ca după fiecare problemă dezbătută, profesorul să tragă concluziile și să noteze răspunsurile.

Pentru a se da elevilor posibilitatea ca toți să gîndească și să lucreze și în prima etapă a verificării, am recomandat ca, mai

ales la clasele mari, să fie puși să formuleze independent, în maculatoare, exemple din cele cerute la tablă. De asemenea, am arătat că e bine ca profesorul să analizeze și cîteva din aceste exemple făcînd apel și la cunoștințele anterioare ale elevilor, apoi să noteze răspunsurile. În felul acesta elevii se deprind să lucreze independent, participă activ la lecție chiar în etapa verificării, nu urmăresc pasivi activitatea de la tablă, adîncindu-și neconținut cunoștințele însușite.

prof. E. POPESCU
Școala generală de 8 ani
nr. 166 București

Pentru o exprimare corectă

Încă de la începutul anului școlar trecut am căutat să află toate lacunele și

Sistematizare

Din

Supraincercarea elevilor se poate evita nu doar prin simple reduceri de paragrafe sau teme, ci și printr-o mai bună sistematizare și corelare a cunoștințelor.

În ce mă privește am încercat în acest scop, să aduc unele îmbunătățiri în succesiunea temelor din unele părți ale fizicii, ca de exemplu aceea privind mecanica fluidelor. În consecință am început acest capitol cu hidrodinamica, în loc de hidrostática. Acest fapt mi-a permis să prezint încă de la început legea lui Bernoulli astfel încît legea lui Pascal și a vaselor comunicante să poată fi deduse imediat, ca niște cazuri particulare ale celei dintîi.

În raport cu demonstrațiile din manual, modul acesta de a privi lucrurile ne permite o posibilitate în plus de a extinde aceste două legi și în cazul fluidelor aflate în curgere și anume printr-o conductă cu secțiune constantă.

Înainte însă de a deduce legea lui Bernoulli, mi-am concentrat atenția asupra presiunii statice și dinamice. În manual presiunea statică e definită ca fiind „pre-

siunea ce se poate măsura cu ajutorul unui manometru”. Dar cu manometrul se măsoară și presiunea hidrostatică; de aceea, pentru a elimina posibilitatea oricărei confuzii, presiunea statică am definit-o anterior legii lui Bernoulli, în legătură cu necesitatea de a explica suspendarea mercurului în tubul lui Toricelli, ceea ce-i asigură o mai bună înțelegere.

În ceea ce privește noțiunea de presiune dinamică am crezut mai potrivit a ajunge la ea tocmai în urma analizei la care am supus legea lui Bernoulli și ea nu o prezint, ca în manual, drept diferența dintre presiunea totală și cea statică, ceea ce e doar un mod de calcul, și nu o definire. Apoi, din nevoia de a explica de ce în expresia forței ce acționează de jos în sus pe fața inferioară a corpurilor plutitoare, se ia ca adîncime tocmai înălțimea stratului de deasupra, am făcut de asemenea legătura cauzală între legea lui Pascal și legea lui Arhimede.

De asemenea, am inversat ordinea din

Educație fizică

Din

Programa de educație fizică fixează probe de control la atletism fără însă a preciza un standard normal sau minimal — pe clase, în raport cu vîrsta și sexul.

În anul școlar trecut mi-am propus să experimentez și să analizez în cadrul probelor de săritură în lungime și alergări de viteză, care este valoarea normală a probelor de control pentru un grup omogen de băieți (din aceeași clasă). Astfel pentru stabilirea indicilor fizici am mers pe linia analizării unui număr de subiecți, prin metoda statistică.

La prima vedere s-ar părea că procedeul cel mai just și totodată cel mai simplu este stabilirea mediei aritmetice, prin împărțirea sumei tuturor unităților statistice, respectiv a măsurătorilor la numărul

al cazurilor. Am socotit însă că, în acest fel, rezultatul exprimă doar cazurile „normale”, fără a ne determina limitele extreme, iar în ansamblu procedeul nu este susceptibil de interpretări. De aceea am adoptat ca metodă de cercetare, statistica pe unități mici de măsură, apropiate ca valoare. (Spre exemplu un elev care sare 4 m l-am considerat cam de aceeași valoare cu unul care a obținut 4,10 m însă evident inferior unui săritor de 4,60 m și superior unuia care sare numai 3,50 m).

Luînd drept unitate pentru săritura în lungime valoarea de 25 de centimetri, iar pentru alergări — 3/10 de secundă, am analizat frecvența cazurilor dintr-o grupă de subiecți omogeni — elevii de aceeași vîrstă — care obțin performanțe de valori asemănătoare.

Rezultatele cercetării statistice sînt cu atît mai reale cu cît numărul cazurilor cercetate este mai mare și cu cît grupa acestor subiecți este mai omogenă (în cazul nostru clasa de elevi de aceeași vîrstă). Probabilitatea concluziei — sau gradul de siguranță — depinde de numărul cazurilor observate și variază de la 0 la 1. (0 = imposibilitate și 1 = siguranță deplină). Numărul subiecților cercetați în experimentul nostru depășește în general 50 cazuri și deci probabilitatea concluziei din punct de vedere statistic este 0,94.

Experimentul l-am efectuat cu elevi din clasele a VIII-a, a IX-a, a X-a și a XI-a în condițiile unui teren acoperit cu zgură roșie, în care alergările s-au efectuat cu pantofi de tenis. Am analizat săritura în lungime prin ghemuire și alergarea de vite-

greutățile pe care le au elevii în însușirea cunoștințelor gramaticale. M-am folosit pentru aceasta de sistemul lucrărilor de control, al chestionarelor, al discuțiilor colective sau individuale. Am urmărit chiar și discuțiile libere ale elevilor — în recreații, pe stradă etc. M-am mai folosit și de informările ce mi le dădeau colegii care lucrau la clasele mele — a VIII-a și a IX-a.

Concluzia la care am ajuns a fost aceea că unii elevi au încă un vocabular sărac, cunoștințe gramaticale — mai ales ortografice — insuficiente, că nu întotdeauna au capacitatea de a interpreta fenomenele de limbă și de istorie literară, că exprimarea literară a unora este încă destul de defectuoasă etc.

În vederea înlăturării acestor neajunsuri am pus un accent deosebit în pri-

mul rind pe lectură, pe controlul ei, cerind elevilor caiete de rezumate, ducând cu ei convorbiri colective și individuale, ținând evidența cărților citite de ei, organizând concursuri literare etc.

Caietul vocabular, pe care am ținut să și-l alcătuiască toți elevii, s-a îmbogățit zi de zi; în cazul copiilor de altă naționalitate, el s-a îmbogățit zilnic și cu cite 10 cuvinte noi indicate de mine pe care am cerut să le învețe. Am cerut elevilor totodată să folosească aceste cuvinte în temele lor pentru a căsa, scoțind în evidență necesitatea practică de a cunoaște cit mai multe cuvinte.

Pentru asigurarea cunoștințelor gramaticale și mai ales ortografice am folosit îndeosebi orele de gramatică rezervate prin programă; după părerea mea în-

să aceste ore au fost prea puține; în consecință am fost nevoit să pun mai mult accentul pe problema „greșelilor tipice” atât ale clasei cât și ale elevilor luați în parte. M-a ajutat, desigur, la înlăturarea greșelilor evidența acestora, pe care am ținut-o nu numai eu, dar și elevii. Acest lucru a venit să trezească și mai mult interesul școlariilor pentru exprimarea corectă.

Pentru a mări capacitatea elevilor de a interpreta fenomenele de limbă și literatură am pus, încă din primul trimestru, un accent deosebit pe studiul, în cadrul ședințelor de cerc literar sau în diferite ore, a unor materiale de critică literară. Ar fi fost foarte bine dacă aș fi pus accent și pe cunoașterea de către elevi a „Gazetei literare”.

Pentru anul ce se apropie mi-am propus a lărgi

și consolida măsurile care au dat rezultate bune în anul școlar trecut, a le adăuga, astfel încât nu numai să nu mai am nici un corigent la obiectul meu (ca în anul acesta), dar și să reușesc a mări procentul elevilor cu note bune și foarte bune.

prof. VASILE CICA
comuna Zelint, raionul Lugoj

Însușirea vocabularului și înțelegerea textului în învățarea limbilor străine

Dușmanul profesorului în acest domeniu este traducerea mecanică a textului. Lipsa de preocupare pentru înlăturarea lui creează multe neajunsuri pentru întreg procesul de învățare a oricărei limbi străine.

Literatura de specialita-

te este pe bună dreptate împotriva metodelor care îl fac pe elev pasiv în procesul însușirii limbilor străine, punându-l la dispoziție de exemplu traducerea gata făcute. Aceasta face ca elevul să depună eforturi intelectuale minime, căci soluțiile îi sînt gata oferite de către profesor; îndată ce este pus în situația să traducă singur și să rezolve independent o problemă, el nu se mai poate descurca.

Traducerea trebuie să rezulte din munca elevului. Cînd reușim ca școlarii să facă aceasta fără dificultate, atunci putem considera că au și cunoștințe de lexic, de gramatică etc.

Ușurăm mult înțelegerea unui text în limba străină, dacă insistăm asupra folosirii deducției, a intuirii sensului cuvintelor din context. Personal, am dat o deosebită atenție și expli-

cării cuvintelor noi și chiar fixării momentului din lecție cînd are loc aceasta. De obicei am comunicat lexicul înainte de lectura model. Prin aceasta am dat elevilor mai multe posibilități să înțeleagă textul citit, încă de la prima lui lectură.

Comunicarea cuvintelor noi am făcut-o prin încadrarea lor în unități logice, folosind un vocabular cunoscut de elevi. În felul acesta am sporit participarea elevilor la lecție, evitându-le folosirea veniturilor cunoștințe și ușurându-le însușirea noilor cuvinte. În general am căutat să sporesc participarea elevilor și în domeniul cunoașterii conținutului cuvintelor noi, pentru că astfel eram sigur că ei vor putea învăța mai ușor limba vie.

prof. M. NICULESCU
Ploiești

manual și în cazul capitolului proprietățile lichidelor. Anume mi s-a părut mai firesc a începe cu prezentarea fenomenului de capilaritate pentru ca din nevoia de a-l explica să fie luată ulterior în considerație curbură suprafeței libere. La rîndu-i, tensiunea superficială intervine ca un factor în stare să motiveze acțiunea menisculei de a ridica sau coborî nivelul lichidului în vase capilare.

În afara unei mai raționale sistematizări care să permită o substanțială economie de timp în predare — mi-am îndreptat atenția, pentru o mai bună înțelegere a materiei de către elevi, și spre conținutul definițiilor. De exemplu, am căutat pentru mărimile fizice asemenea definiții încît acestea să redea nu numai aspectul cantitativ, ci în primul rînd pe cel calitativ, propriu științei fizicii. Uneori justa definire a unor noțiuni a cerut și modificări în succesiunea cunoștințelor preconizate de programă. Astfel am inversat ordinea din manual în ceea ce privește tratarea lucrului mecanic și a energiei. Am

procedat tocmai invers — predînd mai întâi energia și apoi lucrul mecanic — din două motive: mai întâi pentru că așa cum este prezentat în manual, lucrul mecanic nu este definit — înțelegîndu-se doar măsura lui — și ca urmare o mărime așa de importantă ca energia este de fapt introdusă cu ajutorul unei noțiuni în esență nedefinite. În al doilea rînd, am ținut seama de faptul că lucrul mecanic, fiind în concepția actuală o formă de transmitere a energiei, nu putea fi definit înaintea energiei însăși. Practic am procedat astfel: am definit energia ca fiind măsura generală a mișcării, urmînd ca de la un tip de mișcare la altul ea să aibă a-nume expresii concrete, iar lucrul mecanic l-am definit ca un proces de transmitere a energiei, măsurabil prin variația acesteia.

De asemenea, am făcut atenție pe elevi că, întrucît materia e indisolubilă legală de mișcare — și măsura ei, energia, reprezintă totodată o apreciere a cantității de materie. În continuare, am precizat că ener-

gia asemenea masei — și în egală măsură cu aceasta — poate fi un mijloc de măsurare a cantității de materie.

Pentru a înlătura eventualele neînțelegeri ce se nasc atunci cînd se afirmă pe de o parte că masa se conservă, iar pe de altă parte că ea se modifică în funcție de viteză, am arătat elevilor că schimbarea vitezei implică în mod necesar existența unui al doilea corp, care să provoace accelerația respectivă în conformitate cu cel de al doilea principiu al mecanicii. Considerînd, de pildă, sistemul combustibil-rachetă, masa rachetei crește pe seama masei combustibilului, astfel că masa sistemului de corpuri care dă naștere mișcării accelerate, rămîne constantă.

În fine, o altă noțiune asupra căreia am insistat a fost aceea de presiune. Autorii manualului de fizică pentru clasa a IX-a confundă măsura unei mărimi cu mărimea însăși, atunci cînd afirmă despre presiune că ea se măsoară prin raportul dintre apăsare și suprafață. Pentru a evita și în acest caz confundarea mă-

surii unei mărimi, cu mărimea însăși, le-am atras atenția elevilor că diversele interacțiuni pot conduce de la caz la caz, fie la apariția unei accelerații sau la transmiterea mișcării, fie la producerea unei deformații. Plecînd de la această idee, am definit presiunea ca acea mărime fizică prin care caracterizăm faptul că acțiunea unei forțe nu depinde numai de ea însăși, ci și de suprafața pe care este repartizată.

Procedînd ca mai sus am încercat să înlătur neajunsurile unor definiții mai vechi care nu reflectă întotdeauna unitatea dintre calitate și cantitate.

În felul acesta am eliminat acele cazuri în care elevi, capabili să rezolve probleme grele din punct de vedere matematic, nu știu cum să se orienteze în fața unor probleme relativ simple, dacă diferitele condiții fizice se abateau de la șablon.

prof. ȘT. FĂTULESCU
București

ză pe 60 m cu start de jos, din start-block, notînd cazul pe tabele speciale alcătuite, în care fiecare pătrat corespundea cazurilor din limitele unităților stabilite. (De pildă de la 275 la 300 cm, de la 300 la 325 cm etc.).

La săritura în lungime am înregistrat frecvențele între limita inferioară de 275 cm și limita superioară de 550 cm, iar la alergarea de viteză pe 60 m plat au fost stabilite performanțe cuprinse între 7,8—12 sec.

Pe baza analizei tabelelor am conchis în ceea ce privește săritura în lungime, că pentru clasa a XI-a valoarea cu frecvența cea mai mare este cuprinsă între 4 și 4,25 m, iar valoarea „normală” o putem considera între 3,76 m — 4,50 m. În ceea ce privește clasa a X-a frecvența cea mai mare este între 375—

400 cm, iar valoarea „normală” — între 375—450 cm, iar la clasa a IX-a frecvența cea mai mare se află cuprinsă ca și la clasa a X-a între 375—400 cm, în schimb valoarea normală e cuprinsă pe o zonă mai întinsă între 325—450 cm. În sfîrșit pentru clasa a VIII-a frecvența cea mai mare e cuprinsă între 376—400 cm iar valorile normale — între 325—400 cm, deci pe o zonă mai restrînsă decît la clasa a IX-a.

Din examinarea tabelului privind probele de alergări rezultă că pentru clasa a XI-a frecvența cea mai mare corespunde performanțelor între 8,8—9 sec., iar valoarea normală este cuprinsă între 8,5—9,6 sec., pentru clasa a X-a frecvența cea mai mare — 9,1—9,3 sec. iar valoarea normală se află cuprinsă între 8,5—9,6 sec. Crono-

metrările indică pentru clasa a IX-a frecvența cea mai mare între 8,8—9 sec. iar zona „normalului” — de la 8,5 m la 10,2 sec, iar pentru clasa a VIII-a cea mai mare frecvență între valorile 9,7—10,2 sec iar „normalul” de la 8,8 la 10,5 sec.

În funcție de aceste rezultate se impun cîteva interpretări și concluzii practice. Astfel, în ceea ce privește limitele extreme inferioare putem afirma că aici sînt cuprinși în general elevi care prezintă total sau parțial fenomene ale unui sindrom endocrin, îndeosebi obezitate, în timp ce limitele extreme superioare se întîlesc în general la elevii care s-au specializat în sportul respectiv în cadrul unor cluburi sau asociații sportive, precum și la cei care practică curent o altă ramură de sport.

Apare deosebit de interesant faptul că valoarea fizică a elevilor, apreciată prin probe de control este asemănătoare la clasele a X-a și a XI-a, în timp ce la clasa a IX-a zona în care putem socoti valorile normale este foarte întinsă, pornind de la valorile inferioare ale clasei a VIII-a și ajungînd la valorile superioare ale clasei a X-a.

Aceasta ne arată că la vîrsta elevilor de clasa a IX-a sînt foarte puternice fenomenele caracteristice epocii pubertare și că unele valori antropometrice se modifică cantitativ simțitor în intervale de timp scurte (numai în cîteva luni). De altfel și atunci cînd privim pe elevii acestei clase adunați „în linie pe un singur rînd”, ne izbesc diferențele de înălțime, căci unii elevi s-au dezvoltat mai rapid,

iar alții de abia își încep dezvoltarea. Aceste fenomene trebuie să orienteze activitatea profesorului de educație fizică, în dozarea eforturilor cerute elevilor respectivi și aprecierea rezultatelor.

Socotesc de asemenea că tabelele ne ajută să apreciem în mod științific valoarea probelor de control. În aceasta, bineînțeles, vom ține seama de diferențierile ca valoare fizică din epoca pubertară cit și de deosebirile antropometrice provenite din ereditate. (Este normal ca un elev înalt, cu picioare lungi, să aibă, la săritura în lungime printr-o simplă pășire un rezultat superior unui elev mic de statură). De aceea, în aprecierea gradului de însușire a deprinderilor motrice de către elevi vom ține seama atât de performanță, cit și de

modul cum elevul și-a însușit corect tehnica. În general — de exemplu — săritura în lungime folosind procedeele „prin ghemuire” este ușor de învățat de către elevi. În schimb, tehnica săriturii în lungime prin extensie este mai greu de însușit și necesită o muncă mai susținută de asimilare, la fel de dificilă cu însușirea corectă a startului de jos.

Alegînd asemenea criteriilor științifice și stabilindu-mi, în funcție de ele, obiectivele dezvoltării deprinderilor motrice ale elevilor și de apreciere a pregătirii lor fizice, am reușit să obțin, într-un singur an, rezultate superioare în munca de predare a lecțiilor de educație fizică.

prof. Fl. FRAZZEI

Elevi în tabere

Activitatea de vară cu elevii de toate vîrstele se află în plină desfășurare. Tabere centrale, regionale și locale, baze turistice, cluburi organizate pe întreg cuprinsul țării reunesc pe copii în activități care le fortifică organismul, îi recrează, le dirijează atenția spre ocupații care le îmbogățesc cunoștințele, le dezvoltă intelectul și contribuie la înzestrarea lor cu cele mai nobile însușiri umane. Comandamente speciale organizate veghează ca pretutindeni să se dea toată atenția vacanței elevilor — condițiilor materiale și conținutului muncii — ca pretutindeni echina școlară să fie deplin asigurată.

Ceea ce caracterizează în acest an preocupările privind vacanța de vară sînt căutările pentru înlăturarea vechilor tipare și pentru găsirea unor noi forme de activitate — mai pe gustul copiilor, mai antrenante și totodată mai folositoare din toate punctele de vedere.

În regiunea Brașov, de exemplu, unde activitatea celor mai multe tabere se desfășoară în aer liber, în locuri pitorești, se organizează manifestări și acțiuni variate, plăcute. Excursiile cu bicicleta, pescuitul, scăldatul și plaja, drumetia pe cărările umbroase ale pădurilor, fotbalul, voleiul, feluritele întreceri sportive, cultural-artistice etc. fac inutilă „munca de lămurire” a copiilor, căci ei de abia așteaptă să participe la asemenea acțiuni. Sînt cu deosebire gustate excursiile cu bicicleta pe care le organizează unele tabere locale din Mediaș, jocurile de orientare ca acela intitulat „Slăvit fii, August 23”, care a avut loc în parcul „Sub Ariu” din Sibiu cu participarea copiilor de la tabăra Școlii de 8 ani nr. 5, sau programele unor istorice de

genul celui cu titlul „Haz alături de pescari”, desfășurat în cadrul taberei de pe lângă Școala de 8 ani nr. 3 din Sibiu. De mare trecere se bucură în rîndul copiilor din acest oraș tabăra de corturi, amplasată în locurile pitorești de la Păltiniș, unde, în serii de cîte 40, cei mai buni la carte dintre pionierii orașului petrec cîte o săptămîină în aer liber.

O tabără similară s-a organizat și la Pădurea-Bazos, în împrejurimile Timișoarei. Așa cum ne scrie prof. L. Dunajecz, copiii de la această tabără situată pe malul Timișului, sînt antrenați în jocuri colective și individuale, la excursii în pădure, la baie, în întreceri de înot, polo, pescuit, în concursuri de tenis de masă sau de tir, au posibilitatea să citească cele mai frumoase cărți de la biblioteca ambulantă, să vizioneze filmele și programele de la televizor, să audieze muzică etc. Dar cel mai interesant lucru pentru fiecare elev venit în tabără este vizitarea rezervației științifice din Bazos, care are aproape 400 de specii de arbori și arbuști din toate continentele lumii. Și în regiunea Argeș s-au luat măsuri pentru a-i atrage pe copii în acțiuni interesante și atractive. De exemplu, în tabăra de la Lotru copiii au fost antrenați într-o acțiune intitulată „Viața și ocupațiile locuitorilor din satele vecine”, în cadrul căreia strîng material folcloric. Tot aici a fost inițiat un concurs de desene inspirate din viața petrecută în tabără, din pitorescul locurilor în care copiii își petrec vacanța. Concursul s-a încheiat cu o expoziție a celor mai reușite creații și, bineînțeles, cu premii.

În taberele de la Rucăr, Păuleasa și Cozia au dat un deosebit farmec zilelor vacanței concursurile „Cel mai bun înotător”, „Cel mai bun

alergător”, întrecerile de orientare turistică, jocurile dinamice sub formă de ștafetă ș.a.

Pe aceeași linie a căutării unor forme cît mai atractive de muncă cu copiii în cursul vacanței se înscriu inițiativele luate în regiunea Dobrogea, unde au loc jocuri pionieresti pe plajă și în tabere, lecții de înot pentru începători, cursuri de învățare corectă a dansului (organizate în tabăra de la Năvodari cu ajutorul elevilor de la Școala de coregrafie din București), simpozioane cu teme ca „Muzica ușoară și tineretul” (organizat în aceeași tabără cu concursul elevilor de la o școală de muzică), carnavaluri ale pionierilor etc.

Precum se vede — pretutindeni preocupări pentru a da zilelor vacanței cît mai mult farmec, un bogat conținut instructiv și educativ, un pronunțat caracter reconfortant. Desigur, aceste preocupări nu înseamnă totul. Li se adaugă o grijă atență pentru problemele de organizare, pentru respectarea cerințelor pedagogice, pentru asigurarea materialelor necesare bunei desfășurări a acțiunilor îndrăgite de copii, pentru popularizarea largă și vie a acestora, astfel încît toți copiii să ia cunoștință de ele și să se simtă, din capul locului, atrași de conținutul lor. În multe regiuni s-a luat măsura de a se afișa din vreme, la locuri vizibile programul din tabere, de a-l anunța prin stațiile de amplificare locale. Se manifestă o preocupare stăruitoare pentru modul în care se organizează munca de vară cu elevii și, bineînțeles, grija de a desemna pentru această activitate buni organizatori, buni pedagogi, oameni cu dragoste pentru copii și animați de dorința de a le face zilele vacanței de neuitat.

CORESPONDENȚA

SINAIA

În viitorul an școlar — ne scrie directorul Școlii medii din Sinaia — profesorii de științe naturale și elevii școlii vor dispune de o seră experimentală pe o suprafață de 132 mp. și un teren pentru răsădnițe de peste 100 mp.

Ideea construirii unei asemenea sere a pornit de la necesitatea didactică a aplicării diferitelor cunoștințe de științe naturale pe toată perioada anului școlar. Devizul estimativ, întocmit de un tehnician, membru al comitetului de părinți, s-a ridicat la suma de 60.000 lei. Folosindu-se resursele locale și munca patriotică s-au obținut economii față de deviz de 45.000 lei.

DEJ

Colectivul de cadre didactice de la Școala medie din Dej — ne comunică profesorul **Gavril Galea** — s-a străduit să inițieze forme din ce în ce mai eficiente în activitatea cu părinții.

De un mare interes s-a bucurat în rîndurile părinților activitatea lectoratului pedagogic. Iată cîteva din temele prelucrate în cadrul lectoratului: Educarea atitudinii comuniste față de muncă; Rolul exemplului în educație; Cum să pregătim copiii pentru viață; Ce este preadolescența și cum se manifestă ea; Rolul părinților în cultivarea vorbirii corecte a copiilor; Educația copiilor nervoși; Recompense și pedepse; Contribuția familiei la formarea bazei concepției științifice la copii; Colaborarea familiei cu școala și organizațiile de tineret în educarea științifico-ateistă a elevilor etc.

De obicei, conferințele au fost urmate de programe artistice sau de diafilme ca: „Educația copilului în familie”, „Grija partidului nostru pentru educarea comunistă a tineretului”, „Actualitatea în imagini” etc.

Colectivul școlii a acordat o atenție deosebită și lectoratului cu părinții elevilor din internat și ai celor care făceau naveta.

NEGREȘTI-IAȘI

Copiii colectivștilor din comuna Pincești, raionul Negrești — ne scrie tovarășul **Ioan Trifan** — vor începe anul școlar 1964—1965 într-un nou local. Noua școală a fost de curînd terminată fiind compusă din patru săli de clasă, cancelarie, dependențe etc. La ridicarea noii construcții au contribuit și părinții elevilor, care au efectuat prin muncă patriotică lucrările ce nu necesitau calificare. Ei au realizat o economie de peste 20.000 lei.

ARAD

Școala pedagogică din Arad — ne aduce la cunoștință prof. **Gh. Crep** — a organizat de curînd, pentru absolvenții anului V, o instructivă excursie. Primul obiectiv a fost Oradea, unde am realizat un prețios schimb de experiență cu școala pedagogică soră, după care am vizitat băile „Victoria” și „1 Mai”, apoi piriul Peșea, spre a cunoaște nufărul de apă termală (*Nimphaea lotus termalis*), declarat monument al naturii.

Pătrunzînd spre Munții Apuseni, autobuzele ne duc la un alt monument al naturii — peștera Meziad — cu vestitele și impresionantele sale formațiuni de stalagmite și stalactite, cu resturile de fosile ale unor străvechi animale etc.

În orașul Cluj a impresionat cromatica vie și atrăgătoare a șirurilor noi de blocuri, renumita grădină botanică, cu impunătoarele ei sere, cuprinzînd tot felul de rarități exotice.

Obiectivul principal la Turda a fost fabrica de sticlă, unde elevii au putut urmări procesul tehnologic pentru obținerea acestor produse în sortimente variate.

Trecînd prin Cimpia Turzii, vizităm locul unde în anul 1601, a fost decapitat mișelește Mihai Viteazul, apoi, înaintînd în bazinul hidrografic al Arieșului, cercetăm impresionantul monument al naturii — Cheile Turzii, dăltuit în calcar timp de milenii, de către pîraiele Hașdatelor și Turenilor. Exemplarele de roci și plante rare adunate de aci vor îmbogăți colecțiile școlii.

Multe au avut de învățat tinerii excursioniști și din vizitarea Muzeului etnografic sătesc din comuna Lupșa, unic în țară, conținînd obiecte lucrute exclusiv de moși, din timpuri imemorabile și pînă astăzi, cetatea din Alba-Iulia cu celula în care a fost încarcerat Horia, muzeul Bruckenthal din Sibiu, muzeul arheologic de la Sarmisegetuza cu valoroasele obiecte datînd din epoca romană, ca și parcul din Tg. Jiu cu unele din cele mai valoroase lucrări ale lui Brîncuși.

Precum se vede, viitorii învățători au avut multe de învățat din excursia lor.

CONCURSURI

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII BUCUREȘTI anunță scoaterea la concurs a postului didactic de conferențiar la disciplinele Hidrologie și meteorologie, Mașini hidraulice și stații de pompare — poziția 4 din statul de funcțiuni al Catedrelor de Hidraulică și Construcții hidrotehnice, pe anul 1964/1965.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor înainta în decurs de o lună de la publicarea prezentelor, o cerere adresată rectorului Institutului de Construcții București, b-dul Republicii nr. 176, raionul 23 August, însoțită de următoarele acte:

- Copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare;
- Copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în științe;
- Copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar;
- Lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar;
- Certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția în care acesta își are funcția de bază;
- Memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat;
- Autobiografie.

Cel ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectorului, înscrierea la concurs.

Orice informație suplimentară se poate cere la rectorat.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI DIN CONSTANȚA anunță con-

kurs pentru ocuparea unui post de conferențiar la catedra de științe naturale, disciplina morfologia și fiziologia plantelor, poziția 4.

Pentru înscrierea la concurs, candidații vor prezenta la rectoratul institutului, în termen de o lună de la publicarea prezentului anunț, următoarele acte (în dublu exemplar): copie legalizată după diploma de stat sau actul echivalent de studii superioare; copie legalizată după diploma de doctor în științe sau candidat în științe; copie legalizată după atestatul de profesor sau conferențiar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază; memoriul de activitate didactico-științifică semnat de candidat; lucrările științifice ale candidatului.

La concurs pot participa persoanele care posedă titlul de doctor în științe, de candidat în științe sau gradul didactic de conferențiar, precum și persoane care, deși nu au titlurile superioare mai sînt menționate, sînt specialiști de înaltă valoare, cu vechime în producție sau în aparatul de stat, care posedă studiul superioare de specialitate (diploma de examen de stat, licență) și au lucrări în domeniul de specialitate a disciplinei pentru care se instituie concursul.

Data concursului se va comunica direct candidaților.

Informații suplimentare se pot obține de la secretariatul institutului, b-dul V. I. Lenin 124, Constanța, telefon 43.00.

Joc pionieresc în tabăra de la Mogoșoia